

Julkinen tiedote jokaiseen kotiin Muuramessa

MUURAMELAINEN

Muuramen kunnan tiedotuslehti // numero 15//13. joulukuuta 2023

Seuraava lehti 17.1.2024

Posti Green

Elias Nyman soittaa Muuramen kirkon jouluyön messussa sunnuntaina 24.12. kello 21. Muuramessa nuoruutensa viettänyt Nyman asuu nykyään Mikkelissä.

Huippuviulisti palaa jouluksi kotiin

Elias Nyman aloitti syksyllä Mikkelin kaupunginorkesterin konserttimestarina. Muurameen hänet tuo vanhempien auttaminen talon töissä sekä mm. jouluyön messussa soittaminen.

Elias Nymanin aattoilta meni itkuksi jouluna 1994. Kuusivuotias löysi kuusen alta monta värikästä pakettia, mutta yhdessäkään niistä ei ollut viulua.

– Kyllä muut paketit saivat kyytiä, kun ei ollut sitä viulua. Myöhemmin kevättalvella se sitten hankittiin ja haettiin myös musiikkiopistoon. Aloitin viulutunnit syksyllä 1995, Elias muistelee.

Samana syksynä tuli televisiosta Sibelius-viulukilpailu. Tuskin kukaan ikätoveri Konneveden kylällä oli yhtä kiinnostunut kyseisestä kilpailusta. Viulu oli kuitenkin ehtinyt viedä pikkupojan mennessään, eikä siltä tieltä ollut paluuta.

– On jäänyt hyvin mieleen, että Pekka Kuusisto voitti kilpailun. Seurasin sitä

hyvin intensiivisesti telkkarista, hän muistelee.

Sen jälkeen on ehtinyt tapahtua paljon. Muuramessa nuoruutensa viettänyt Elias Nyman on nyt arvostettu ammattimuusikko. Hän on valmistunut niin Sibelius-Akatemiasta kuin Zürichin taidekorkeakoulustakin ja työskentelee

Jatkuu sivulla 3

Hittilahjoja tulee ja menee, mutta yksi on ja pysyy. Nimittain Kotipizzan lahjakortti. Se on tämänkin joulun maistuvim lahja. Eipä siis muuta kuin kipin kapin lahjaostoksille omaan Kotipizza-ravintolaan!

Kotipizza MUURAME
Setäläntie 2, 40950 MUURAME
Puh. 0400 420 409 Avoinna: ma-la 10.30-21, su 11-20

Hiljennymme joulun viettoon 24.-25.12., jolloin ravintola on suljettu.
Tapaninpäivänä 26.12. palvelemme klo 11-20. Hyvää Joulua!

Haaveissa uusi asunto?

Lainan myöntää OP Muurame
Hae lainaa op.fi tai soita 0102589621

OP Muurame

Kuolleet: Unto Olavi Heinonen 81 v., Irma Kaarina Kanerva Jonninen 84 v., Ville Valtteri Mattila 34 v., Eila Eliisa Ryyänen 97 v.
Kastetut: Antte Leo Malinen, Pyy Elmeri Väisänen

Kirkkoherranvirasto avoinna ma ja ke klo 9-12. Puhelinpalvelu ma-to klo 9-12.
Virastotie 2 (R-kioskin vieressä),
p. 045 2637 929
virasto.muurame@evl.fi

JUMALANPALVELUKSET

Pe 15.12. klo 16 Nuorten messu.
Su 17.12. klo 10 Messu, Tehkää tie kuninkaalle. Lampela, Laasio.
Su 24.12. klo 16 Jouluaaton jumalanpalvelus, Myllykoski, Karjalainen. Mukana Timo Siltala, laulu.
Su 24.12. klo 21 Jouluyön messu, Lampela, Karjalainen. Mukana Elias Nyman, viulu.
Ma 25.12. klo 10 Jouluaamun perhekirkko, Lampela, Laasio. Mukana Taneli Manninen, kitara ja Ilari Manninen, kitara.
Ti 26.12. klo 10 Tapaninpäivän messu, Lampela, Laasio.
Su 31.12. klo 10 Messu, Hagman, Laasio.
Ma 1.1. klo 10 Uudenvuodenpäivän messu, Hagman, Laasio.
La 6.1. klo 10 Loppiaismessu, Hagman, Karjalainen.
Su 7.1. klo 10 Vauvakirkko, Hagman, Karjalainen, Lohiniva, Hokkanen.
Su 14.1. klo 10 Messu, Myllykoski, Laasio.
Su 14.1. klo 16 AIR-messu Seurakuntakodilla. Puhuja- ja musiikkivieraana Heimo Lajunen & Trio Triangel, puheenvuoro, Akseli Lajunen. Kirkkokahvit klo 15.15 alk. Rukouspalvelua ja lapsille pyhäkoulu.

DIAKONIA

Pe 15.12. klo 12-14 Lähimmäisen kammarin joulujuhla Nuorisoseurantololla. Joulutortut ja glögit. Minna Sairon joulukonsertti. HUOM! Päivä perjantai.

To 18.1. klo 12 Lähimmäisen kammarin emäntä- ja isäntäkokous Seurakuntakodilla (Sanantie 5). Ruokailu ja kahvi sekä kevään toiminnan suunnittelua. Lisää vapaaehtoisia tarvitaan keittiö- ja tarjoiluhommiin. Tule rohkeasti mukaan! Lisätietoja Kikka p. 050 5943 225 / kirsti.kataikko@evl.fi.

Ruokapankki Mannatupa (Virastotie 2, Pizzapuodin vieressä) auki ma, ke ja pe, ruokajakelu klo 10-11. Kahvi- ja puurotarjoilu. Myös Joulupäivänä 25.12. Ja Uudenvuodenpäivänä 1.1.2024

Perjantaisin klo 18-18.30 Ruthin ylijäämä leipäjakelu ja

Lauantaisin klo 10-10.30 Citymarket Keljon ylijäämä leipäjakelu, myös aatonaattona 23.12. ja loppiaisenä 6.1. 2024.

Ruokapankki p. 050 3548 844 ma-pe klo 10-11. Ruokapankin kehittäjä Kirsi Myyrä, p. 040 352 5662 ma, ke ja pe klo 9-15 tai kirsi.myyra@evl.fi.

Opas-hankevastaava Tarja Vilhuniemi, p.040 5407 811, tarja.vilhuniemi@evl.fi Diakoniatoimistossa ei vastaanottoa 27.12.2023-5.1.2024

Ma 8.1. 2024 diakoniatoimisto palvelee uuden seurakuntakodin alakerrassa ajanvarauksella (Sanantie 5).

Hanna Forsman, p. 050 5943 226 hanna.forsman@evl.fi

Kikka Kataikko, p. 050 5943 225 kirsti.kataikko@evl.fi

Lämmin kiitos kauppoille: S-market, Halpahalli, K-supermarket, K-market Kinkomaa, K-market Keljonkangas, Citymarket Keljo ja Ruthin leipomo sekä koulun keittiö, joista olemme saaneet Mannatupalle ylijäämäruokaa ja leipää!

YLEINEN SEURAKUNTATYÖ

La 13.1. ja la 20.1. klo 13-15. Parisuhteen kuntokartoitus. Varaa n. 1-1,5 h aika yksin tai yhdessä puolison kanssa Tarjoamme ennaltaehkäisevää, parisuhdetta tukevaa keskustelua suhteen eri vaiheisiin. Perhe- ja paripsykoterapeutti Jenni Hovila sekä aikuistyöntekijä Päivi Honkonen. Varaathan ajan viimeistään viikkoa aiemmin: paivi.honkonen@evl.fi.

Pe 15.12. klo 10 Konkari Kinkomaa koululla. Riisipuuroa, kahvittelua ja jouluisia ohjelmaa. Honkonen ja Lehtomaa.

Su 17.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut kirkossa, Lampela, Laasio. Mukana Hedda Ohls, mezzosopraano ja Janne Isoaho, tenori.

Su 17.12. klo 12 Lounas ja AIR-Raamis, Kinkomaa koululla (sisäänkäynti koulun takaa, leikkipuiston sisältä). Lisätietoja, Mia Hagman, p. 050 594 3238.

KRITO-ryhmä alkaa taas to 18.1.2024 klo 17.30-19.30 uudella seurakuntakodilla. KRITO on sielunhoidollinen vertaisryhmä, jossa on lupa tuntea, puhua ja luottaa. Ryhmäkerrat pohjautuvat Mirja Sinkkosen ja Paula Tähtisen kirjoittamaan kirjaan: Toiveena sisäinen paraneminen. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 11.1. 2024 mennessä Päivi Honkoselle p. 050 5943 229 tai paivi.honkonen@evl.fi.

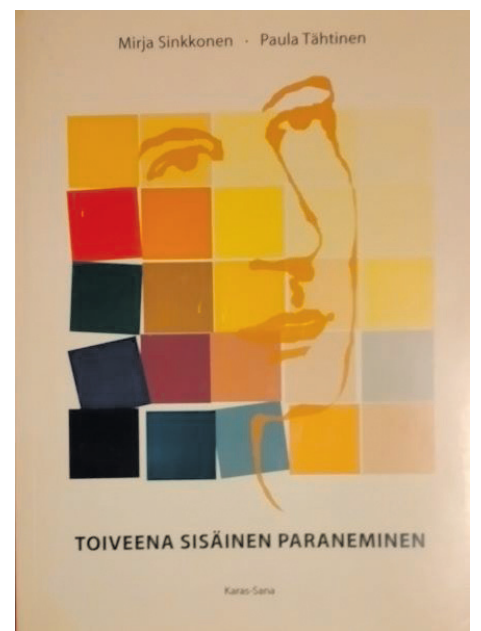

Ti 19.12. klo 14 Kauneimmat joululaulut Koskikodilla. Tervetuloa! Laasio ja Honkonen.

Su 24.12. klo 19, Yhteinen jouluaatto. TUNNETKO ITSESI YKSINÄISEKSI JOULUAATTONA? Älä, vaan tule uudelle seurakuntakodille (Sanantie 5) maistelemaan joulupuuroa, glögiä ja torttuita. Vietämme yhdessä jouluisen hetken ja klo 21 siirrymme kirkkoon jouluyön messuun. Ennakkoilm. 20.12. mennessä virastoon, p. 045 263 7929 tai anna.sainpalo@evl.fi, p. 050 594 3228.

La 30.12., 13.1. klo 10 Gospeljumppa Perhekeskuksella, Virastotie 5. Mia Hagman, p. 050 594 3238

LÄHETYS

Ti 28.11. klo 13-14.30 Lähetyspiiri, Virastotie 2

Ti 12.12. klo 13-14.30 Lähetyspiiri, Virastotie 2

LAPSET JA PERHEET

Kerhotoiminta päättyy viikolle 50

Su 17.12 klo 16 Lasten kauneimmat joululaulut kirkossa Laasio, Hokkanen, Lohiniva Perhekerhot alkavat viikolla 4

Varhaiskasvatuksen väki toivottaa Hyvää Joulua jokaiseen kotiin! Tapaamisiin tammikuussa 2024

MUSIIKKI

Kuoroharjoitukset alkavat viikolla 3:

Ke 17.1. klo 18 Tauonpaikka

To 18.1. klo 16 Virsiveljet ja klo 18 Sävelsiskot

Ke 17.1. klo 11 Yhteislaulutilaisuudet 'Laulusta voimaa' uudella seurakuntakodilla alkavat kerran kuukaudessa. Tervetuloa tutustumaan uuteen taloon ja laulamaan yhdessä!

Kantorit Anna ja Johanna kiittävät ja toivottavat kaikille kuorolaisille, muskarilaisille ja muille kanssamusisiojille rauhaa ja iloa jouluun! Laulu ja soitto jatkuu yhteistyössä ensi vuonna.

Diakonian joulukeräys 2023
vähävaraisille Muuramelaisille 22.11.-17.12.2023

lahjoitustili FI 51 5089 532000 8933,
saaja Muuramen seurakunta,
viite joulukeräys 2023

Jos haluat lahjoittaa lahjakortteja, ne voit toimittaa seurakunnan tilaisuuksiin tai kirkkoherranvirastoon os. Virastotie 2, ma-to klo 9-12. (Lupanumero RA 120200/1177)

Täytä tietosi saadaksesi vesilaitoksen häiriötiedotteet

Voit saada Muuramen vesilaitoksen häiriötiedotteet suoraan puhelimeesi tekstiviestillä täyttämällä tietosi osoitteessa: muurame.keyaqua.keypro.fi/keyaqua_customer_registration/ Voit käyttää myös oheista qr-koodia päästäksesi sivuille.

Tekstiviestien vastaanottaminen ei vaadi omissa nimissäsi olevaa vesisopimusta, sillä häiriöistä tiedotetaan osoitetiedon perusteella.

KYSYMYS JA VASTAUS

Miksi väylät hiekoitetaan laidasta laitaan?

Monia kuntalaisia askarruttaa talvesta toiseen kysymys yleisten väylien hiekoittamisesta. Miksei hiekoitetun väylän viereen jätetä hiekoittamatonta kulkukäytävää, jota pitkin pulkkaa tai potkukelkkaa olisi mukava kuljettaa, katupäällikkö **Jouko Kauppinen?**

"Tällaisia tiedostettuja potkuriväyliä ei voida jättää hiekoittamatta. Kun siellä hiekoittamattomalla alueella liukastutaan ja kaadutaan, niin tienpitäjä eli kunta on korvausvelvollinen. Periaatteessa jalankulkuväylän jokainen neliö tulee olla hiekoitettu."

Onko kunta joutunut maksamaan korvauksia kaatumisista?

"On maksettu useamman kerran. Nytkin on käsittelyssä yksi viimetalvinen

tapaus. Vakuutusyhtiö on ensin maksanut korvaukset asiakkaalle, mutta sen jälkeen vakuutusyhtiö perii korvaukset meiltä, jos katsotaan, että tapaturma on johtunut kunnan ylläpitämän väylän puutteellisesta kunnossapidosta"

Jätetäänkö joissakin kunnissa hiekoittamattomia väyliä potkukelkoille?

"Jotkut pienet kunnat harrastavat sitä, mutta meillä ei ole mitään mahdollisuutta ottaa sellaista riskiä. Tämä hiekoittamisasia on sellainen, mitä joka talvi kysytään. Usein kysyjänä on lapsia, lapsiperheitä tai vanhuksia. Ymmärrän kyllä, että on kiva vetää lasta pulkalla ja potkukelkka on kätevä. Valitettavasti tilanne on tämä."

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Jatkuu sivulta 1

tätä nykyä Mikkelin kaupunginorkesterin toisena konserttimestarina.

Nymanilla on silti aina aikaa vierailta myös Muuramessa, jossa hänen vanhempansa yhä asuvat samassa Velkapohjan omakotitalossa.

Viulun ensipuraisu

Elias Nyman syntyi Luumäellä Etelä-Karjalassa, mutta perhe muutti Konnevedelle pojan ollessa vain puolivuotias. Isä työskenteli Konnevedellä sosiaalijohtajana.

Lapsuuteen kuului musiikki, sillä isä kuljetti ainoaa poikaansa konserteissa ja soitti itsekin useita soittimia, sekä lauloi kuorossa. Elias oli pienenä muskarissa monien muiden lasten tavoin. Konserteissa käymistä hän pitää avainkokemuksena, joka herätti mielenkiinnon soittamiseen.

– Ihan pienenä olisin halunnut trumpetin, mutta sitten näin viulunsoittoa liveinä ja tiesin, mitä haluan tehdä. Se oli minulle merkittävä kokemus. Luulen, että se voi olla monelle muullekin lapselle tärkeää. Monipuolinen musiikin harrastaminen on myös tärkeää lapsena, ihan kuten urheilussakin.

Elias eli tavallisen pikkupojan elämää, johon kuului musiikkiopiston lisäksi jalkapalloa, partiota ja palokuntanuorten harjoituksia. Viuluharjoittelulle ei aina jäänyt paljoa aikaa, kun läksytkin piti tehdä.

Sen verran Elias ehti kuitenkin harjoitella, että hän sai 11-vuotiaana ensimmäisen palkinnon Keski-Suomen jousisoitintapah-tumassa. Sieltä kuuluisa viulisti **Anatoli Melnikov** löysi hänet. Elias siirtyi Melnikovin oppiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun nuorisolinjallejatkaen kuitenkin musiikkiopintoja myös Äänekoskella.

– Voit kuvitella, että siinä oli aika kortilla. Piti kuitenkin ehtiä myös kaverien kanssa mäkeen! Rippikouluvuonna muutettiin sitten Muurameen, ja ainakin osittain minun harrastukseni vuoksi, Elias kertoo.

Harjoittelusykäksen aika

Elias Nyman oli aloittanut opintonsa Muuramen lukiossa, kun hän havahtui pohtimaan tulevaisuuttaan. Tulisiko hänestä ammattimuusikko? Jos sille tielle pyrkisi, täytyisi tehdä muutoksia harjoitteluun.

– Se on toki yksilöllistä, mutta aika hyvä yleissääntö on, että harjoitteluspurtti täytyy ottaa jossain vaiheessa nuoruutta. Minulla se myllytys tuli aika myöhään. Aloin miettiä tilannettani, kun opettajat sanoivat, että nyt on alettava harjoitella, jos tahtoo ammattilaiseksi. Ja sitä minä halusin.

– Harjoittelumäärä voi olla vain puoli tuntia päivässä, mutta sen on oltava oikeanlaista ja keskittynyttä harjoittelua. Oma muusikon tieni olisi voinut olla erilainen, jos olisin ottanut harjoittelusykäksen aiemmin, hän arvioi.

Lukion jälkeen Nyman jatkoi Melnikovin opissa Jyväskylässä parin vuoden ajan. Varusmiespalveluksen hän suoritti varusmiessoittokunnassa Lahdessa. JAM-Kista hän siirtyi Sibelius-Akatemiaan Hel-

“Oma muusikon tieni olisi voinut olla erilainen, jos olisin ottanut harjoittelusykäksen aiemmin”, arvioi Elias Nyman.

sinkiin. Vuonna 2012 Nyman pääsi **Ilja Gringoltsin** mestarikurssille Kuhmon kamarimusiikkijuhlille.

– Hän on maailman paras viulisti. Hän otti minut vaihtoon Zürichin taidekorkeakouluun, johon vuoden vaihdon jälkeen pääsin maisterilinjalle. Myöhemmin pääsin solistien erikoistumislinjalle. Sinne on hirveän vaikea päästä ja vielä vaikeampi on saada tutkinto ulos.

Kova koetus Zürichissä

Loppukokeessa kokelaat soittivat kukin kolme kokonaista konserttoa ja tunnin resitaaliohjelman kymmenhenkiselle kansainväliselle raadille. Muuta yleisöä ei ollut. Raadin jäsenet äänestävät joko puolesta tai vastaan, ja yksikin ääni vastaan merkitsee hylkäystä.

– Siinä pääsee yrittämään vielä toistamiseen, ja 70 prosenttia hylätään ensi yrittämällä. Jos ei toisellakaan kerralla onnistu, voi jatkaa opintoja esimerkiksi pedagogisella linjalla. Monelle tuo koe on elämän traumaattisimpia kokemuksia, vaikka sen pääsisi läpi.

Elias läpäisi kokeen ensi kerralla ja valmistui näin maisteriksi solistiksi erikoistuneena. Valmistuminen poiki muuttaman arvokkaan esiintymismahdollisuuden, mikä lisäsi miehen kiireitä entisestään. Pai-

neita nosti se, että opintoaika Sibelius-akatemiaan oli kulumassa loppuun ja sieltä olisi vielä hyvä saada opettajan paperit.

– Tulin takaisin Helsinkiin ja rimpuilin reilussa vuodessa maisteriopinnot sisältäen 60 opintopisteen pedagogiset opinnot. Nippa nappa valmistuin ennen kuin loppui aika vuonna 2020.

Kiireitä lisäsi se, että Nyman oli saanut konserttimestarin pestin maineikkaasta Lapin kamariorkesterista. Hurjasta välimatkasta huolimatta hän otti työn vastaan.

Ainoana lapsena hän lisäksi auttaa iäkkeitä vanhempiaan omakotitalon monissa töissä. Niinpä Muuramessakin oli käytävä Rovaniemen pestin aikana.

– Se oli sellainen stressin multihuipeutumana, kun oli vielä opintojen viimeistelyäkin. Koronan takia ei ollut edes maakuntalentoja, joten ajoin lumipyryssä vanhalla Astralla yhdeksän tuntia ja 56 minuuttia Rovaniemeltä Muurameen.

Lihakset kuntoon ja nahka kovaksi

Kun Rovaniemen määräaikainen työ päättyi ja korona oli muutenkin hiljentänyt keikkarintaman, päätti Elias pitää pienen loman. Se tuli tarpeeseen, sillä edellisestä oli kulunut aikaa vuositolkulla. Hän oli talven 2021 kokonaan soittamatta.

– Soittolihakset käsissä heikkenivät,

sormenpäiden nahka pehmeni ja hienomotoriset liikeradat unohtuivat. Se teki itse asiassa minulle hyvää soittajana. Pystyin hienosäätämään tiettyjä soittoteknisiä asioita, kun puhdistin pöydän sillä tavalla. Toukokuussa 2021 alkoi taas tulla keikkapyyntöjä.

Elias kävi soittamassa Mikkelin Musiikkijuhlilla kaupunginorkesterin kanssa ja sai toisen konserttimestarin sijaisuuden seuraavaksi kaudeksi. Sitten Jyväskylä Sinfonia tarjosi töitä ja sekin oli hyvä kokemus.

– Oli lisäksi helppo käydä vanhempia jeesailemassa, kun työt olivat Jyväskylässä. Teen kaikenlaisia talon töitä, ja välillä naapurin **Matti** auttaa talon töissä ja muussakin. Fyysinen työ on hyvää vastapainoa soittamiselle.

Työ Mikkelin kaupunginorkesterin toisena konserttimestarina on hänelle ihan teellinen työ, sillä pienessä orkesterissa saa tehdä monipuolista työtä ja johtaa orkesteria. Elias pitää siitäkin, että keikkoja on vaihtelevissa paikoissa. Orkesterilla on myös erinomainen konserttisali.

Hän aloitti työnsä Mikkelissä elokuussa ja on syksyn aikana johtanut jo nelisenkymmentä konserttia.

– Kamariorkesteri tai jousiorkesteri on minulle todella mukava työympäristö. Siinä on 12 henkeä tiiviissä yhteistyössä, orkesteri on hyvin reagoiva. Uskon että se on rivi-soittajallekin mielenkiintoisempi paikka kuin iso sinfoniaorkesteri, jossa soittajat ovat enemmän kuin koneiston osia. Meillä on paljon keikkoja, joissa konserttimestari johtaa ja välillä pääsen juontamaankin keikkoja. Se pitää mielen virkeänä.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Muuramessa tapahtuu

Ke 13.12. klo 12.45–13.30 Soriasti korias-ti Koskikodilla. Musiikkimuistoja yhdessä laulaen Virve Klemetin (viulu) ja Riitta Riikosen (piano) seurassa

Ke 13.12. klo 18–19 Muuramen viihdekuoro esiintyy kirjastolla. Ohjelmassa kuoroesityksiä, yhteislaulua ja glögiä.

Su 17.12. klo 12–15 Taideseuran joulu-myyjäiset Franssilan Taidevintillä. Tarjolla joululeivonnaisia, kortteja, pakettikortteja, tauluja, havukransseja, soijakynntilöitä sekä paljon uniikkeja tuotteita joululahjoiksi ja hemmotteluun.

Su 17.12. klo 16–17 Lasten kauneimmat joululaulut Muuramen kirkossa. Tule laulamaan yhdessä koko perheen voimalla tuttuja joululauluja. Tilaisuudessa kerätään kolehti Suomen Lähetysseuralle. Voit myös antaa mobiililahjoituksen.

Su 17.12. klo 18–19 Kauneimmat joululaulut Muuramen kirkossa. Tervetuloa laulamaan itsellesi joulumieltä tuttuja joululaulujen voimalla! Tilaisuudessa kerätään kolehti Suomen Lähetysseuralle. Voit myös antaa mobiililahjoituksen.

Su 14.1. Kino Metson leffasunnuntai Muuramesalissa. Muuttomatka klo 12. The Old Oak klo 14. Poika ja haikara klo 16. Syke-elokuva: Särkynyt sydän klo 18.

Lue lisää kunnan verkkosivuilta! www.muurame.fi/tapahtumat/ www.muurame.fi/tapahtuman-ilmoitus/

Huipputason viulu ei soi pikkusievästi, vaan täyttää tilan

Elias Nyman soittaa jyväskyläläisen **Mika Lahtisen** vuonna 2012 tekemää viulua. Hän on soittimeensa tyytyväinen. Ammattimuusikko on huomannut, että monilla musiikki-ihmisilläkin on usein virheellinen käsitys siitä, miten

huippuviulu soi.

–Opiskelijat kokeilevat viulua pienessä huoneessa ja toteavat, että se soi harmittomasti ja pehmeästi. Sitä moni pitää hyvänä viuluna, vaikka asia voi olla ihan päinvastoin, Elias Nyman sanoo.

–Huippuviulun sointi ei ole pikkusievästi. Vaikka soitat hiljaa, se kantaa ja täyttää suuren salin. Yläsävelsarjat, kantovoima ja resonanssi tulevat isosti esille. Viulun hyvyys tulee ilmi isossa tilassa.

VAALIOHJE ÄÄNESTÄJILLE

Presidentinvaalien ennako- äänestys alkaa 17.1.2024

Presidentinvaalit lähestyvät ja pian on aika äänestää. Äänestämiseen ja vaalipaikalla toimimiseen liittyä tiettyjä sääntöjä, mutta äänestämistä ei tarvitse jännittää – se on varsin helppoa!

Äänestämään voi tulla Suomen kansalainen, joka on täyttänyt tai täyttää viimeistään varsinaisena vaalipäivänä 18 vuotta. Mukaan äänestyspaikalle tulee ottaa kuvallinen henkilöllisyystodistus, esimerkiksi poliisin myöntämä henkilökortti, passi tai ajokortti. Äänestämisen voi suorittaa joko ennakkoon 17.–23.1.2024 millä tahansa ennakoäänestyspaikalla, tai varsinaisena vaalipäivänä sunnuntaina 28.1.2024. Varsinaisena vaalipäivänä äänestää voi vain siinä äänestyspaikassa, mikä äänestäjälle on nimetty äänioikeuskirjeessä hänen kotipaikkansa mukaisesti.

Äänestyspaikalle eli vaalihuoneistoon voi saapua myös lasten kanssa, mutta varsinaiseen äänestyskoppiin tulee jokaisen mennä yksin. Poikkeuksena tähän voidaan sallia sylilapsi, tai jos äänestäjä tarvitsee itselleen vaaliavustajan auttamaan merkinnän tekemisessä. Kaikkien isompien, jo numerointa ymmärtävien lapsien tulee odottaa äänestyskopin ulkopuolella äänestämisen ajan. Vaalihuoneiston sisällä ei saa ottaa valokuvia.

Äänestyspaikalla tulee muistaa kunnioittaa kaikkien äänestäjien oikeuksia; vaalivapautta ja vaalisalaisuutta. Nämä tarkoittavat käytännössä sitä, että jokaisella on oikeus äänestää vapaasti haluamaansa ehdokasta ja kenenkään ei tarvitse paljastaa muille,

ketä on äänestänyt. Näiden oikeuksien turvaamiseksi äänestyspaikalle ei saa käydä keskusteluja tai pitää puheita esimerkiksi eri ehdokkaista tai puolueista. Myös valokuvauskielto perustuu vaalisalaisuuden ylläpitämiseen. Vaalilautakunnan puheenjohtaja voi harkintansa mukaan myöntää erillisen kuvausluvan tiedotusvälineille.

Kuinka äänestäminen tapahtuu käytännössä:

Äänestyspaikalla vaalitoimitsija tarkistaa aluksi äänestäjän henkilöllisyyden, jonka jälkeen äänestäjä saa äänestyslipukkeen. Lipukkeen kanssa siirrytään äänestyskoppiin, josta löytyy kynä sekä luettelo ehdokkaista. Äänestäminen tapahtuu niin, että lipukkeessa olevaan ympyrän sisään kirjoitetaan halutun ehdokkaan numero. Lipukkeeseen ei saa tehdä muita merkintöjä, sillä nämä johtavat äänen hylkäämiseen. Kun äänestyslipuke on täytetty, taitetaan se kahtia niin, että tehty merkintä jää lipukkeeseen sisäpuolelle näkymättömiin. Tämän jälkeen äänestäjä siirtyy vaalitoimitsijan pöydän luo, jossa toimitsija leimaa lipukkeeseen.

Ennakoäänestyksessä: äänestäjä saa vaalitoimitsijalta kirjekuoren, jonka sisään leimattu lipuke tulee sulkea. Seuraavaksi vaalitoimitsija tulostaa vielä äänestäjän nimellä olevan lähetekirjeen, joka allekirjoitetaan sekä äänestäjän että vaalitoimitsijan toimesta. Lopuksi äänestyslipukekuori ja lähetekirje suljetaan vielä yhteen kirjekuoreen äänentulosten laskuun toimittamista varten.

Varsinaisena vaalipäivänä: vaalitoimitsija leimaa äänestyslipukkeeseen, jonka jälkeen äänestäjä voi pudottaa lipukkeen vaaliurnaan.

TEKSTI: VIIVI KIELOAHO

Muurame kohti tasapainoista taloutta

Muuramen kunnanhallitus on hyväksynyt noin 300 000 euroa euroa alijäämäisen budjetin vuodelle 2024. Talousarvion tarkennettiin ja osittain muutettiin kunnanjohtajan esityksessä lautakuntakäsittelystä.

Muuramen kunnanhallitus esittää valtuustolle vuoden 2024 talousarvion hyväksymistä 290 000 euroa alijäämäisenä. Valtionosuuksiin tulleet vähennykset painavat myös Muuramen kunnan tuloksen lievästi alijäämäiseksi vuosien 2024–2026 aikana. Tulopohjaa laajentamalla ja kustannustenhallintaa tarkentamalla kunnan talous tasapainottuu kuitenkin jo suunnittelukauden jälkeen.

Kuntalaisten hyvinvointiin on aiempina vuosina tehty merkittäviä ja pitkäkestoisia investointeja, jotka osaltaan luovat pohjaa kunnan kasvulle, toteaa vs. kunnanjohtaja **Jarkko Määttänen**.

Määttänen painottaa, että Muurame tähtää tulevaisuutena vahvasti kunnan strategian mukaiseen kasvuun ja elinkeinoelämän kehittämiseen. Tulos on vuosina 2024–2026 kumulatiivisesti miljoona euroa alijäämäinen.

Kunnalla on edelleen taseessa kerty-

nyttä ylijäämää yli 13 miljoonaa euroa tämän suunnittelukauden puskuriksi. Taloussuunnitelman alijäämä vähenee jo 2026 ja talous saatetaan tasapainoon vuonna 2027. Tavoite on saavutettavissa tiukalla sitoutumisella niin menokehykseen kuin tulostavoitteisiin.

Tulostavoitteita nostettiin kaikilla toimialoilla ja tuloja pyritään kerryttämään aikaisempaa enemmän kaikissa tulolajeissa. Menokehitys oli jo alkuperäisissä esityksissä tiukka, mutta tarkennuksien menokehystä saatiin painettua lähemmäksi alkuperäistä kehystä.

Vuoden 2024 talousarviota tarkennettiin ja osittain muutettiin kunnanjohtajan esityksessä lautakuntakäsittelystä. Tarkennuksia oli tehtävä, koska marraskuussa kunnan päättämien veroprosenttien jälkeen valtionvarainministeriö ilmoitti merkittävistä leikkauksista kuntien valtionosuuteen. Leikkausten piti tulla voimaan alun perin jo 2024, mutta vaikutusta lykättiin vuosille 2025–2027.

Kunnanvaltuusto käsitteli budjettia kokouksessaan 11.12. Tieto päätöksestä ei ehtinyt lehteen.

Kunnan palvelujen joulun ja vuodenvaihteen aukioloajat

Kunnanvirasto on suljettu 22.12.2023–7.1.2024

Talous- ja hallintopalvelukeskus palvelee ajanvarauksin arkipäivisin ajalla 23.12.2023–5.1.2024.

Muuramen vuokra-asunnot Oy toimisto palvelee ajanvarauksella: ma–ti klo 9.00–16.00, keskiviikkoisin klo 9.00–16.30, TORSTAINA SULJETTU ja perjantaisin klo 9.00–15.00.

Tiedotuslehti Muuramelainen on joulutauolla 23.12.–2.1. Vuoden 2024 ensimmäinen lehti ilmestyy 17.1.2024. Lehden aineistopäivä on 8.1.

Kelan asiointipiste on suljettuna

22.12.2023–7.1.2024, asiointi tuona aikana

Kelan Jyväskylän toimistossa, Vapaudenkatu 40–42, 40100 Jyväskylä.

Opetuspalvelut on suljettu 23.12.2023–7.1.2024.

Varhaiskasvatuspalveluiden toimisto on suljettu 27.12.2023–7.1.2024 Joulun aikaan (27.12.2023–5.1.2024) varhaiskasvatusta järjestetään keskitetysti Rajalan päiväkodissa.

Tarkemmat tiedot perheille jaetaan omista päiväkodeista.

Joululoman aikana yksiköt tavoittaa Rajalan päiväkotien ryhmien numeroista tai 040 822 9017.

Elinvoiman ja kestävän kasvun osasto on suljettuna 23.12.2023–6.1.2024. **Vesilaitoksen vikailmoitusnumero on 0400 737 988.**

Nuorisokeskus (Virastotie 2) on suljettu 21.12.2023–7.1.2024.

Ajantasaisimman tiedon löydät somekanaviltamme. Etsivä nuorisotyö on joululomalla 22.12.2023–1.1.2024. Ajantasaisin tieto löytyy Instagramista @etsivamuurame.

Kirjasto Joulun ja uuden vuoden aikaan

omatoimikirjasto on avoinna pääkirjastolla ma–to klo 7–21, pe klo 7–17 ja la–su klo 7–16, ja Kinkomaalla ma–to klo 7–18 ja pe–su klo 7–16.

Asiakaspalvelun poikkeukset pääkirjastolla:

- ma 5.12.2023 klo 11–16
- ti 6.12.2023 vain omatoimi
- ma–ti 25.–26.12.2023 vain omatoimi
- ma 1.1.2024 vain omatoimi
- pe 5.1. klo 11–16

Rauhallista joulua ja onnea vuodelle 2024!

MUURAME

Muurame ja Jyväskylä perustamassa työllisyysalueen

TE-palvelut tulevat kuntien järjestettäväksi vuoden 2025 alusta. Lain mukaan työllisyysalueella tulee olla vähintään 20 000 työkäistä.

Jyväskylä oli pitkään aikeissa perustaa työllisyysalueen itsekseen. Muurame puolestaan oli alun perin mukana eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluevalmistelussa. Maanantaina 4.12. Jyväskylän kaupunginhallitus ja Muuramen kunnanhallitus päättivät hyväksyä esityksen, jonka mukaan Jyväskylän kaupunki järjestäisi TE-palvelut sekä jyväsyläläisille että muuramelaisille.

Vuoden 2025 alussa voimaan tulevan uudistuksen myötä TE-toimistojen henkilöstö ja toiminnot siirtyvät kuntiin ja kunnille tulee uusia vastuita. Kunnan vastuu koskee jatkossa työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahaa sekä perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta,

työttömyysturvan rahoitusvastuun laajentamista, työvoimakoulutusten opiskelijavalintaa ja kotoutumispalveluita.

Rahoitus työllisyyspalvelujen järjestämiseen tulee kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. Rahoituksesta 50 % määräytyy työikäisen väestön määrän perusteella ja 50 % työttömien laajan käsitteen perusteella. Laaja käsite sisältää työttömät sekä palveluiden piirissä olevat henkilöt. Myös palkkatukirahoitus siirtyy valtionosuuteen ja kunta päättää sen kohdennuksesta.

Työllisyysalueen perustamista käsiteltiin Muuramen ja Jyväskylän valtuustoissa maanantaina 11.12. Tieto valtuustojen päätöksistä ei ehtinyt painettuun Muuramelaiseen, mutta kerromme asiasta kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.muurame.fi

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Yrittäjien joulutervehdys

Muuramen Yrittäjät ry toivottaa kaikille lukijoille iloista joulun odotusta ja menestyksestä uutta vuotta!

Muuramen yrittäjäyhteisölle. Viimeisempänä vielä marraskuun lopulla Jyväskylän Noukanniemessä pidetyssä Keski-Suomen Yrittäjien syyskokouksessa saimme iloita siitä, että omasta hallituksestamme tuttu varapuheenjohtaja **Sami Tolvanen**, valittiin myös Keski-Suomen Yrittäjien hallitukseen. Tämä avaa meille uusia mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja tuo Muuramen äänen kuuluviin laajemmin Keski-Suomessa 2024. Onnittelut Samille!

Joulun lähestyessä on hyvä muistaa paikalliset yrittäjät lahjahankinnossa. Muuramessa on runsaasti palveluita ja tuotteita tarjolla, joten lahjakortin hankkiminen paikallisilta yrityksiltä on mainio tapa tukea oman kunnan yrittäjiä.

Kun vuosi 2023 lähenee loppuaan, on

hyvä pysähtyä hetkeksi pohtimaan kuluneita kuukausia. Mitä olemme oppineet tänä vuonna ja mitä voimme viedä mukamme ensi vuoteen? On myös oiva hetki miettiä, millaisia muutoksia haluamme tehdä omassa arjessamme vuodelle 2024.

Kiitämme kaikkia jäseniämme ja yhteistyökumppaneitamme kulunees-

ta vuodesta. Yhdessä olemme tehneet Muuramesta entistäkin vahvemman yrittäjäyhteisön. Toivotamme kaikille rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta.

Palataan jälleen vuonna 2024 uusien kujeiden ja kirjoitusten äärelle!

MUURAMEN YRITTÄJÄT RY, HALLITUS

Yrittäjät

MUURAME

YHTEYSTIEDOT:

Puheenjohtaja

Niko Leskinen

Eurowagen Oy

p. 050 560 7609

puheenjohtaja@muuramenyrittajat.fi

TULEVIA TAPAHTUMIA:

Keski-Suomen Yrittäjäjuhla 27.1.2024.

Keski-Suomen Yrittäjäjuhla kokoaa taas kaikki yrittäjät ja yrittäjien ystävät yhteen! Juhlan teemana 2024 on #elinvoimaa. Tervetuloa kohtaamaan ja viihtymään Paviljonkiin! #energy #shine #elinvoimaa #ksyjuhla

Muuramen Yrittäjät ovat hankineet ennakkoon earlybird-lippuja jonkin verran, jotka on varattu / ostettavissa Muuramen Yrittäjät ry:n jäsenille.

Kysy lipputilannetta Markukselta:

markus@alivekeskus.fi

*Ystävä hyvä relaa jo vähän.
Pysähdy hetkeksi vaikkapa tähän.*

*Jouluna turha on höörsätä suotta,
sitähän kerkeää pitkin vuotta.*

*Teetpä sinä sitten tuota tai tätä,
joulun aika ei tulematta jätä.*

*Unohda siis turhat kiireet ja juoksut,
istahda nauttimaan tunnelma ja tuoksut.*

HYVÄÄ JOULUA TOIVOTTAEN,
Jani Kokko

**Seuraa
tilejämme
somessa:**

@muuramenkunta

Perusopetuksen 1. luokalle ja iltapäivätoimintaan ilmoittautuminen lukuvuonna 2024–2025

Ilmoittautumisvelvollisuus

Peruskoulun 1. luokan aloittavat kaikki vuonna 2017 tai sitä aikaisemmin syntyneet lapset, jotka eivät ole vielä aloittaneet koulunkäyntiään. Vuonna 2018 syntyneet lapset, joilla on 11-vuotinen oppivelvollisuus, aloittavat koulunkäynnin 6-vuotiaina. Mikäli huoltaja haluaa lykkäystä lapsensa koulunkäynnin alkamiseen, tulee sitä koskeva hakemus toimittaa kotia lähinnä olevan koulun rehtorille. Hakemukseen on liitettävä lääkärin tai psykologin antama lausunto. Mikäli kouluun ilmoitettu oppilas tai koulussa jo oleva oppilas muuttaa pois paikkakunnalta ennen koulun alkamista, on muutosta ilmoitettava koulun rehtorille tai opetuspalveluihin.

Ilmoittautumismenettely

Ensimmäiselle luokalle ilmoittautumisesta huoltajat saavat kotiin viikon 2 aikana Wilma-viestin tai kirjeen, jossa on tarkemmat ohjeet. Ilmoittautuminen tapahtuu ajalla 17.–31.1.2024. Ensimmäiselle luokalle tulevan oppilaan koulu on yleensä asuinpaikkaa lähinnä oleva koulu. Oppilasmäärien vaihdellessa voi opetusryhmien muodostuminen joskus edellyttää oppilaan ohjaamista muuhunkin kuin lähimpään kouluun. Oppilaaksi ottamisesta ja luokkiin sijoittamisesta päätetään toukokuuhun 2024 mennessä.

Perusopetuksen iltapäivätoiminta

Muuramen kunnassa järjestetään 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisopetuksen oppilaille koulupäivän jälkeen iltapäivätoimintaa. Viikon 2 aikana kotiin lähetettävässä Wilma-viestissä tai kirjeessä annetaan informaatiota toiminnasta ja tarkemmat ohjeet ilmoittautumiseen. Hakuaika on 17.–31.1.2024. Toimintaan voi hakea myöhemminkin, mutta paikat täytetään varsinaisena hakuaikana ilmoittautumisjärjestyksessä.

Tervetuloa paikalliseen!

Tule omistaja-asiakkaaksi paikalliseen osuuspankkiin.

Voit varata ajan soittamalla suoriin numeroihimme. Löydät meidät myös osoitteesta op.fi/petajavesi

Jaakko Ylitalo	0400 384056 (Toimitusjohtaja)
Aini Malmberg	010 258 9621
Maria Vuorenmaa	010 258 9611
Tanja Pahkala	010 258 9615
Sanna Aro	010 258 9602
Marja honkala	010 258 9616
Pirkka Syvänoro	0500 682247 (Vakuutukset)

OP Muurame Setäläntie 2, 40950 Muurame

Lämpimästi tervetuloa!

OP Muurame

MUURAME

Tiede voi olla osa päiväkodin arkea

Niittyahon päiväkotipalkittiin LUMA-diplomilla vuosien mittaan tehdystä tiedekasvatustyöstä. Työntekijöiden mukaan tiedekasvatus ei lopulta vaadi ihmeitä.

Muuramen Niittyahon päiväkodissa on tehty tiedekasvatustyötä vuosien ajan, ja nyt sille on annettu myös valtakunnallista tunnustusta. Varhaiskasvatuksen opettaja **Jaana Rissanen** ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja **Pirjo Raitala** kävivät marraskuussa Helsingissä LUMA-keskus Suomi -yliopistoverkoston juhlaseminaarissa pokkaamassa päiväkodille myönnetyn diplomin.

Rissanen ja Raitala naurahtavat, että mitään ihmeitä ei Niittyahossakaan tehdä. Resurssijakaan ei ole sen enempää kuin muissa päiväkodeissa. Tiedekasvatuksesta on kuitenkin tullut osa päiväkodin normaalia arkea, joka ei saattavasti poikkea muiden päiväkotien arjesta.

– Kyse on lopulta aika yksinkertaisista asioista. Kaikki toiminta menee niin, että yhdessä ihmetellään ja tutkitaan ympäristöä ja ilmiöitä. Se on tavallaan perustyötä, mutta siinä on tärkeää asioiden sanoittaminen ääneen, toteaa varhaiskasvatuksen opettaja Jaana Rissanen.

Kaikki voi olla tiedettä

Viime aikoina Niittyahossa on tehty esimerkiksi lumihiihtaleaskartelua. Sekin käy tiedeopetuksesta.

– Emme ole vain taitelleet ja leikelleet lumihiihtaleita paperista. Samalla on todettu esimerkiksi, että kun teemme paperiin taitoksen, niin siitä tulee kolmio. Näin sanoittamalla tuodaan matemaattikkaa ihan tavalliseen päiväkodin arkeen, Jaana Rissanen lisää.

Usein ideat tulevat lapsilta. Kun lapsia kiinnosti Titanicin uppoaminen, päätettiin päiväkodissa tutkia sitä, kuinka erilaiset esineet uppoavat vesiastian ja toiset pysyvät pinnalla. Myös esineiden maatumista on tutkittu, samoin aineiden reagoitua keskenään.

– Kun arjessa kuuntelee lapsia, jotka näkevät maailman niin rikkaana, niin siitä voi lähteä kehittämään juttuja, toteaa lastenhoitaja Pirjo Raitala.

– Kerran joku kysyi, että tuli voisiko ihminen lentää. Sen sijaan että annetaan suoraan vastaus, lähdetään yhdessä miettimään asiaa. Voidaan vaikka hyppiä ja miettiä, miten lintu voi lentää. Sitten voidaan esimerkiksi tehdä paperilennokkeja. Tämä on projektioppimista, mikä meille on tullut tutuksi LUMA-yhteisössämme, Raitala lisää.

Ideoita LUMA-verkostosta

Niittyaho on kuulunut kansalliseen LUMA-yhteisöön usean vuoden ajan. Niittyahossa on käynyt tiedevierailijoita ja viimeksi joulukuun alussa päiväkotilaiset pääsivät vierailemaan Jyväskylän yliopistolla.

Työntekijät osallistuvat säännöllisesti LUMA-tiiminsä kokouksiin, joissa vaihdetaan tietoja ja kokemuksia. Verkostossa on mukana päiväkoteja, kouluja ja lukioita Helsingistä Rovaniemelle.

Niittyahon päiväkodissa on myös tieteen tekemisen tarvikkeita, kuten pipettejä. Välineitä ei kuitenkaan aina tarvita: esimerkiksi värien sekoittumista voidaan tutkia pelkkien vesivärien avulla, kun lapset värjäävät kätensä ja kätte-

Lämmittää mieltä, kun näkee heidän ilon ja oppimishalun.

Susanna Riikonen, Pirjo Raitala ja Jaana Rissanen työskentelevät Niittyahon palkitussa päiväkodissa. Tiedepainotus tuo mielenkiintoa paitsi lasten, myös työntekijöiden arkeen.

levät kaveriaan.

Päiväkodin viikko-ohjelmaan kuuluu tiedetiistai, jolloin tehdään jotain kiinnostavaa. Tiedepainotus kantaa hedelmää ja kiinnostaa lapsia.

– Meillä käy viikoittain kirjastoauto, josta lapset saavat valita viisi kirjaa kukin. Tosi paljon he valitsevat nimenomaan tiedekirjoja, eli se kiinnostaa, Pirjo Raitala kertoo.

Rohkeutta kokeilla ja epäonnistua

Sitäkin lapsille korostetaan, että tieteen tekeminen on yrittämistä ja erehtymistä. Aina ei voi onnistua ja monet suuret keksinnöt ovat syntyneet itse asiassa vahingossa.

– Tällaisia keskusteluja kun käydään arjessa, niin siitä tulee uskallus kokeilla. Tämä on työntekijällekin mielenkiintoista, kun voi yhdessä lasten kanssa ihmetellä. Se lämmittää mieltä, kun näkee heidän

ilon ja oppimishalun, Rissanen sanoo.

Lasten ja nuorten luonnontieteiden, teknologian ja matematiikan opetusta edistävä LUMA-keskus Suomi palkitsi 13 koulua tai päiväkotia opettajineen eri puolilta Suomea. Seminaari juhlisti LUMA-toiminnan alkamista 20 vuotta sitten. LUMA-verkostoon kuuluu 11 suomalaista yliopistoa.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Kiinteistöhoitajat paljon vartijoina

Koulunmäellä on kaksi uutta kasvoa, Janne Heikkilä ja Pasi Lamberg.

Muuramen koulunmäen kiinteistöhoitajien tiimissä on nyt tuplalataus uutta virtaa, kun vanha tuttu **Mika Hirvilammi** on saanut työkavereikseen **Pasi Lambergin** ja **Janne Heikkilän**. Lambergin päävastuualueena ovat Rajalan päiväkotikeskus ja Saunakylä. Heikkilä vastaa Mäkelänmäen Puukoulusta.

Miehet ottivat uudenlaisen haasteen hyvillä mielin vastaan. Lamberg on aiemmin tehnyt paljon asunto-osakeyhtiöiden kiinteistöhoitoa, mutta päiväkotimaailmakin on tullut tutuksi. Heikkilällä on jo 11 vuoden kokemus päiväkodeista ja kouluista. Mäkelänmäen uusi Puukoulu on silti teknisytydessään haaste.

– Ennaltaehkäisevää työtä tehdään kovasti, jotta kaikki koneet toimivat. Puukoulussa melkein kaikki toimii sähköisesti, Heikkilä toteaa.

Lopulta työssä on kyse ihmisten koh-

taamisesta ja asiakaspalvelusta. Kiinteistöhoitajatkin kokevat vastuuta nuorista koululaisista.

– Se on viimeisen päälle asiakaspalvelutyötä. Pitää muistaa, että ihmiset ovat erilaisia. Jokainen pitää ottaa sillä tavalla huomioon, että ei voi ihan samoja tarinoita kaikille kertoa. Sitä lukutaitoa pitää olla, Pasi Lamberg toteaa.

Lambergilla, Heikkilällä ja Hirvilammilla on kullakin omat vastuualueensa koulunmäellä ja Rajalassa, mutta he tekevät paljon yhteistyötä. Kerrosneliöitä ja omaksuttavaa tekniikkaa on valtava määrä. Päivän töiden päälle tulee monesti Muuramesalin iltatöitä. Salin käyttäjät tarvitsevat ovien avaamisen lisäksi paljon tekniikkaa, eikä se ilmesty paikalle itsestään.

– Sinne tilataan tykkiä ja mikkiä ynnä muuta, ja kaikki me laitetaan. Lopuksi kerätään laitteet pois. Jokaiseen tapahtumaan tarvitaan erilaisia välineitä. Lisäksi teemme uimahallilla päivittäistä vedenlaatuvalvontaa, kun se saadaan vuoden kuluttua taas käyttöön, Mika Hirvilammi toteaa.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Pasi Lamberg (vas) ja Janne Heikkilä ovat aloittaneet kiinteistöhoitajina tänä syksynä. Miehet vastaavat koulunmäen ja Rajalan alueen kiinteistöhoitotarpeista yhdessä Mika Hirvilamminkin kanssa.

Express-linja aukesi Riihivuoren huipulle

Taksiyrittäjä Janne Vuorela aloitti kyydit yhteistyössä hiihtokeskuksen kanssa.

Riihivuori avautui tänä vuonna jo marraskuun puolivälissä.

Riihivuoren laskettelukeskus ja Taksi **Janne Vuorela** ovat aloittivat viime viikolla uudenlaisen yhteistyön, jonka nimi on Riihivuori Express. Vuorelan tilataksilla kuljetetaan asiakkaita Riihivuoren huipulle aluksi kahtena päivänä viikossa, tiistaisin ja torstaisin. Hiihtokeskus kattaa osan taksiyrittäjän kuluista, jotta kuluttajahinta saadaan painettua riittävän alas.

– Viitosella pääsee edestakaisin ja yhdensuuntainen matka on kolme euroa, kertoo taksiyrittäjä Janne Vuorela.

Hiihtokeskusyrittäjä **Janne Andersin** toteaa, että Riihivuoren saavutettavuus on ollut pähkinä purtavaksi jo vuosien ajan. Linja-autovuoroa ei ole saatu mäen huipulle, mutta nyt on sentään kahdeksanpaikkainen tilataksi.

– Kaimalla oli onneksi hyvä idea ja hän lähestyi meitä viime talvena. Sitten tuli kuitenkin kevät, eikä ehditty startata toimintaa ennen kuin nyt, kertoo Janne Andersin.

– Ei se varsinaisesti ollut minun ideani. Kaverit vinkkasivat, että pitäisi-
kö olla tällainen linja. Moni vanhempi tuskailee kyyditsemisen kanssa, Janne Vuorela sanoo.

Riihivuori Expressin ideana on, että kyyti lähtee heti kello 16.15, jolloin siihen pääsee suoraan koulusta. Kohderyhmänä ovat etenkin ajokortittomat nuoret.

– Kokeilemme mahdollisesti sellaista, että vuorottelemme parista eri lähtöpäikasta, mutta emme tule kiertämään kyliä laajemmin. Kyyti menee aika suora-
viivaisesti Riihivuoreen, Janne Vuorela lisää.

Lasketteluvälineet saa auton kyytiin ja tilaa on kahdeksalle. Vuorela ottaa sitovat kyytivaraukset vastaan puheli-

Taksiyrittäjä Janne Vuorelalla (vas.) ja rinneyrittäjä Janne Andersinilla on syytä hymyillä yhteistyön johdosta.

mella ja varaukset avataan 24 tuntia ennen lähtöä. Paluukyyti lähtee kello 20. jolloin Riihivuori sulkeutuu.

Aikainen startti rinteille

Riihivuoren toimitusjohtaja Janne Andersin kertoo, että laskettelukeskuksen liikevaihto on jo noussut samalle tasolle, jolla se oli ennen konkurssia vuonna 2017. Andersin luotsaa Riihivuorta nyt kolmatta talvea uuden startin jälkeen.

Käytössä on viisi hissiä ja kymmenen rinnettä. Korkeutta on 120 metriä ja kausityöntekijöitä kolmisenkymmentä. Tänä vuonna Riihivuori avattiin ennätysellisen aikaisin, jo 17.11.

– Olisikohan ollut 1980-luvun puolella, kun päästiin viimeksi niin aikaiseen starttiin. Meillä ei ole säilölunta, mutta riittävän pitkään jatkuneet pakkassäät

mahdollistivat lumen tykittämisen, Andersin kertoo.

Laskettelukeskuksen toiminnassa on päästy tasaiselle uralle, eikä suuria investointeja ole tarvittu täksi kaudeksi. Tasaisuus on jopa kirjaimellista, sillä maansiirtotöitä on tehty.

– Tämä on ollut perusparannusvuosi,

jonka aikana on tehty maantasauksia. Rinteiden kolot ja ojat on saatu tasaisiksi, siinä säästää jopa satoja kuutioita lunta. Snow Parkin suurimmalle hyppyrille saatiin tehtyä maapohja, mikä edelleen säästää lunta ja nopeuttaa parkin avausta, Andersin toteaa.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Leijonilta valoja koululaisille ja kuusi vanhuksille

Perinteiset talven hyväntekeväisyystempaukset jatkuvat tammikuussa vuoden ensimmäisen koulutien valvonnalla.

Tänä vuonna 60-vuotista taivaltaan juhlistaneet Muuramen Leijonat jakivat taas kaikille kunnan kolmasluokkalaisille polkupyörään kiinnitettävät valot. Tempaus toteutettiin viidettä kertaa ja nyt jaettiin etuvalojen lisäksi myös lakisääteiset punaiset takavalot.

Valojen jako tehdään vuosittain joulukuun kolmasluokkalaisille, koska sitä nuorempien ei ole luvallista tehdä koulumatkojaan pyöräillen.

Joulukuun 20. päivä Leijonat kantavat Koskikodin saliin perinteiseen tapaan joulukuusen. Kuusi on tuotu Koskikodin avausvuodesta alkaen joka joulukuun, eli kolmenkymmenen vuoden ajan. Perin-

teeksi on muodostunut sekin, että kuusi käydään hakemassa Vihtalahdesta **Kalle Vakaslahden** metsästä.

– Ja perinne on sekin, että kuusen koristelun aikana **Mikko Ruuska** kaivaa laatikosta haitarinsa ja muutama klubin jäsen aloittaa joululaulut Mikon säestyksellä, kertoo klubin jäsen **Seppo Salminen**.

Lions Club Muurame jatkaa koululaisytyötään vuodenvaihteen jälkeen perinteiseen tapaan. He valvoivat lasten koulutietä Muuramen kylänraitilla vuoden ensimmäisenä koulupäivänä.

Leijonien juhlavuoteen kuuluu myös kirjaprojekti. Muun muassa Muuramen teollistumisen historiaa käsittelevä teos ilmestyy vuonna 2024.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Esiopetukseen hakeminen lukuvuodelle 2024–2025

Esiopetuksen elokuussa 2024 aloittavat vuonna 2018 syntyneet lapset sekä pidennetyt oppivelvollisuuden piirissä olevat vuonna 2019 syntyneet. Lisäksi esiopetus koskee niitä seitsemänvuotiaita, joiden perusopetuksen aloittamista on lykätty vuodelle.

Hakuaika esiopetukseen on 17.–31.1.2024. Muuramessa kunnalliseen esiopetukseen haetaan osoitteessa <https://www.muurame.fi/hakeminen-varhaiskasvatukseen-ja-esiopetukseen/sahkoinen-asiointi>

Päätökset esiopetuspaikoista tehdään 1.5.2024 mennessä.

Ensisijainen esiopetuspaikka on lähipäiväkoti/esiopetusryhmä.

Kunnallinen esiopetus:

Isolahden päiväkoti, Pukkimäentie 1 Muurame

Kinkomaan päiväkoti, Purotie 2 Kinkomaa

Leikarin päiväkoti, Tervämäentie 3 Muurame

Niittyahon päiväkoti, Männikkötie 5 Muurame

Keskustan alueen esiopetus Nisulan-/Mäkelänmäen Nopassa, Nisulantie 1 Muurame

Maksutonta esiopetusta annetaan 4 h/ päivä, pääsääntöisesti klo 8.30–12.30. Jos lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta, sitä haetaan samalla sähköisellä hakemuksella. Jos lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi vuoroa (klo 18–06) yksityisessä Aurinkolahden päiväkodissa, haetaan täydentävään varhaiskasvatukseen sähköisen asioinnin kautta palveluseteliä (päivä-, iltai- tai vuoroa).

Jos matka kotoa ensisijaiseen esiopetuspaikkaan on yli 3,5 km, huoltajat voivat hakea lapselle koulukuljetusetuutta Muuramen kunnassa voimassa olevien koulukuljetussääntöjen mukaisesti. Koulukuljetusetuus ei koske esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta.

Koulukuljetushakemus palautetaan 31.5.2024 mennessä ja päätökset kuljetuksista tehdään 30.6.2024 mennessä. Tiedot liikennöitsijöistä ja koulukuljetusreiteistä tulevat kunnan verkkosivuille ajankohtaista osioon koulunalkamisviikolla.

Hyvää tekevää valoa Muurame

Sauli Koukkari ja Päivi Charpentier löysivät toisensa valaistusasioiden kautta. Muuramen Punasillassa toimiva valaistusalan yritys Aicci on Saulin perustama, mutta Päivi on nykyään täysillä mukana. Aiccin valaisevia huonekaluja on esillä Säynätsalon kunnantalossa kevääseen asti.

Sauli Koukkari ja Päivi Charpentier kehittävät valaisimia yrityksille ja nykyään myös kuluttaja-asiakkaille. Heidän luomuksiaan voi ihmetellä Säynätsalon kunnantalolla.

Aicci Oy on yritys, jota kovin moni ei vielä tunne. Muuramen Punasillassa toimiva perheyritys on kuitenkin tehnyt valaisimia ja valaisuratkaisuja jo pitkään. Vuonna 2006 perustetun Aiccin tuotteita on viety noin 50 maahan ja niitä on käytetty esimerkiksi Koneen erikoishissikoreissa.

Viime vuosina Aicci on alkanut pyrkiä myös kuluttajamarkkinoille. Se on hidasta työtä, sillä yrityksen henkilömäärä on kaksi ja myös vanhoista yritysasiakkuuksista pidetään huoli. Perheyrityksen muodostavat perustaja **Sauli Koukkari** ja vuonna 2016 mukaan tullut puoliso **Päivi Charpentier**.

Kaksikon mukaan Aiccin filosofiaan kuuluu luonnollinen ja hyvää tekevä valo. Valaisin käsitetään yleensä tietynlaiseksi esineeksi, mutta pariskunta ajattelee asian uudella tavalla.

– Seinä, lattia, katto tai vaikka pöytä voi olla itsessään valaisin, Päivi Charpentier toteaa.

Tällä hetkellä suunnitelmissa on tuotteista valaiseva seinä, jossa valo sii-

vilöityy taustalla olevan lasin ja hyvin ohuen puuviulun läpi. Aiccin tuotekatalogiin jo kuuluvia itsevalaisevia pöytiä voi käydä ihmettelemässä Säynätsalon kunnantaloon näyttelyssä, joka on avoinna talven yli. Esimerkiksi T3-pöytä on hämmästyttänyt monia paikan päällä käyneitä.

– Moni luulee, että pöydän puinen pinta on valaistu ylhäältä valospotilla, mutta itse asiassa valo tulee pöydän alapinnalta lasi- ja puukerrostien läpi. Valo heijastuu sekä pöydän pinnalta ja lattiasta pehmeästi luoden mukavan tunnelman, Sauli Koukkari kertoo.

Tuotekehitys on vaativaa

Pöydän suunnittelu ja toteutus oli pitkälinen työ: Kaksi suomalaista ohutviuluneria (yhteensä 0,7 mm) on liimattu päällekkäin niin, että puun syyt kulkevat samansuuntaisesti. Siten valon on mahdollista siivilöityä kauniisti.

Viilut on liimattu lasilevyn päälle ja lasin alla on valo-optiikka. Virtajohto kulkee huomaamattomasti pöydän jalan sisällä puurunkoiseen ohjauslaitteeseen.

– Viilut kiinnitetään lasiin täysin kirkkaalla liimausmenetelmällä ja ilmakuplattomasti. Vuoden verran meni, että löydettiin oikeanlainen menetelmä. Valo on armoton paljastamaan kaikenlaiset virheet liimauksessa, Koukkari toteaa.

Käytettävyys ja huollettavuus

Aiccin tuotteet ovat huippudesignia, mutta myös käytettävyys on Koukkarille ja Charpentierille tärkeää. Valaisinten täytyy olla myös huollettavia.

Pariskunta testaa uusia tuotteitaan aina kotonaan Jyväskylän Vaajakoskella. Valoissa on paljon ohjelmoitavaa värisävystä kirkkauteen ja ajastuksiin. Yöpöydän saa tarjoamaan illalla punasävyisen, rauhoittavan ja uneen saattelevan lukuvalon. Aamulla se herättää hitaasti kirkastuen kuin aurinnonousu.

– Valon täytyy olla miellyttävää ja tilaan sopivaa. Valon laatu on meille tärkeää ja siksi käytämme huippuledejä ja huippuoptiikkaa, jotta saamme aikaan luonnollisina toistuvat, puhtaat värisävyt, Koukkari kertoo.

Päivi Charpentier myöntää, että tekemistä on vielä paljon. Hänen taustansa on tilasuunnittelussa, mutta edes ammattilaiset eivät aina ymmärrä valon merkitystä sisustuksessa ja asumisessa.

– Keskustelin juuri sisustusarkkitehtikollegan kanssa, joka oli ollut asuntomessuilla. Valaistus oli niin sanottu ja sisustusvalaisimia. Valaisin voi olla upeasti muotoiltu, mutta suunnittelija ei ole miettinyt, millaista valoa antaa, mistä suunnasta valo tulee. Miten se vaikuttaa ihmiseen? Valaisimen tarkoitus on antaa valoa tilaan, ei koskaan

häikäistä tilassa olevia ihmisiä, Charpentier sanoo.

– Valolla muitakin tarkoituksia kuin näkeminen. Se vaikuttaa siihen, miltä minusta tuntuu. Se vaikuttaa paitsi silmien, myös mielen hyvinvointiin, hän lisää.

Tuotteita kuluttajille

Kuluttajamarkkinat ovat Aicille paitsi keino tuoda leipää pöytään, myös oman osaamisen markkinointikanava.

– 2018 nähtiin että valaistusmarkkina muuttuu. Isot yritykset pyrkivät säästämään valaistuksessa ja Aasian tuonti alkoi lisääntyä. Olimme silloin kokonaan isojen yritysten varassa, ja todettiin että olisi hyvä, jos olisi omia kuluttajatuotteita, Koukkari muistelee.

– Haluamme palvella kuluttajia, mutta omia tuotteita alettiin kehittää myös siksi, jotta voidaan tuoda esille osaamistamme myös uusille projektiasiakkaille. Projekteista monet ovat niin salaisia, ettei niistä voi välttämättä kertoa eteenpäin. Sen takia omaa osaamista on vaikea tehdä tunnetuksi, hän lisää.

Ensimmäiset omat kuluttajatuotteet valmistuivat vuonna 2020, kun korona oli pahimmillaan. Ajankohta ei silloin ollut todellakaan suotuisa. Nyt tähdätään kuitenkin tulevaisuuteen toiveikkaasti.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN
MALLIKUVAT: AICCI

esta

Itsevalaisevat sisustuspöydät tuovat pehmeää valoa esimerkiksi olohuoneeseen. Pöytä valaisee sekä lattian kautta että pöytätason läpi.

Yöpöydät voidaan ohjelmoida herättämään nukkuja valolla. Kaikki Aiccin valot ovat ohjelmoitavissa.

Näkeminen antoi alkusysäyksen

Aiccin tarina alkoi vuonna 2005, jolloin yrittäjä Sauli Koukkarilla oli takanaan jo pitkä historia teollisuudessa. Hän aloitti työuransa Safematicilla jo opiskeluaikoinaan ja oli yrityksen palveluksessa kymmenen vuoden ajan. Seuraavaksi hän vaihtoi naapuriin Kytola Instrumentsille. Sielläkin meni vuosikymmen.

- Sen jälkeen aloin yrittäjäksi. Meitä oli kolme osakasta ja kehitettiin akustista maakaasuvirtausmittaria. Se oli lähellä onnistua, mutta ei onnistunut.

- Piti ryhtyä miettimään, mitä tehdään leivän eteen. Ajattelin että sen pitäisi olla jotain mikä ei ole niin tuotekehityspainotteinen asia, mutta joka tarjoaa silti haasteita, Koukkari muistelee.

Ledivalaistus teki tuloaan, mutta Koukkari näki myös valvontateknologian mahdollisena suuntana. Ennen kuin tie oli valittu, tuli yrityksen nimi.

- Minulla oli ajatus, että nimen pitäisi olla lyhyt nimi ja aakkosten alussa. En ollut tehnyt vielä päätöstä teenkö valvonta-alan laitteita vai

valaisimia, mutta molemmat niistä liittyvät näkemiseen. Siitä tuli assosiaatio "I see" ja näin keksin nimen Aicci.

Päivi Charpentierin kanssa polut ristesivät vuosikymmen myöhemmin. He tutustuivat Valoteknisen seuran järjestämällä syysregatalla Suomenlahden aalloilla.

- Oltiin merellä viikonlopun verran ja keskusteltiin valosta, Päivi Charpentier hymyilee.

En ollut tehnyt vielä päätöstä teenkö valvonta-alan laitteita vai valaisimia, mutta molemmat niistä liittyvät näkemiseen. Siitä tuli assosiaatio "I see" ja näin keksin nimen Aicci.

Muuramen lukion Erasmus + -ryhmä.

Kansainvälistymässä Hollannissa

Erasmus+ -hanke johdatti Muuramen lukion ensimmäisen ja toisen vuosikurssin 12 opiskelijaa ja kaksi opettajaa lokakuussa Alankomaihin Maassluisiin.

Viikko Hollannissa ystäväkoulun vieraina kului nopeasti. Nopeasta tutustumisesta huolimatta loimme kaikkiin oppilaisiin lämpimät välit. Reissu antoi meille ennen kaikkea paljon uusia ystäviä toiselta puolelta Eurooppaa, mutta myös paljon uusia kokemuksia. Lähdimme kaikki takaisin Suomeen yhden kokemuksen rikkaampana. Vaihto on osa Muuramen Liikkuva kunta ja Liikkuva koulu -hanketta. Vaihdon aikana pääsimme liikkumaan ja kokeilemaan maalle tyypillisiä urheilulajeja.

Suosikkiaktiviteetteihimme kuuluivat mm. surffaaminen, suppailu, pyöräily ja erilaiset sisäliikuntapelit. Vapaa-aikaa vietimme myös yhdessä host-perheidemme kanssa. He avasivat meille Hollannin kulttuuria monin eri tavoin: maistelimme perinteisiä ruokia, matkustimme katsomaan nähtävyyksiä ja kävimme avartavia keskusteluja maidemme kulttuureista. Saimme jokainen enemmän varmuutta puhua englantia ja kielitaitomme kehittyi hurjasti.

Tulevan helmikuun aikana hollantilaiset tulevat näkemään Suomen talviset maisemat ja kokeilemaan meidän talviliikunta-aktiviteetteja heidän matkustaessa puolestaan Muurameen.

Kaiken kaikkiaan reissu oli unohtumaton kokemus, jota voimme suositella jokaiselle.

TEKSTI: ERASMUS-RYHMÄ

Muurame on yhä maakunnan elinvoimaisin

Valtakunnallisessa vertailussa Muuramen sijoitus nousi yhdellä ollen nyt 13.

Muurame listattiin Keski-Suomen ykköseksi WSP Finlandin vuotuisessa tutkimuksessa, jossa arvioidaan suomalaisten kuntien elinvoimaisuutta. Muurame oli myös viime vuonna maakunnan ykkönen.

Tutkimus kattaa Manner-Suomen kaikki 293 kuntaa. Kuntien elinvoimaisuutta mitattiin kolmen pääteeman kautta. Teemat liittyivät inhimilliseen pääomaan, joka sisältää muun muassa väestön koulutuksen, tuottavuuteen sisältäen muun muassa työpaikat ja ansiotason, sekä vihreään siirtymään, joka sisältää vastuullisuuteen ja ympäristöön liittyviä asioita.

Suomen elinvoimaisin kunta on WSP Finlandin mukaan Pirkkala. Muuramen taakse jäi kaupunkeja kuten Tampere, Vantaa, Seinäjoki, Oulu ja Jyväskylä, joka sijoittui 30. parhaan joukkoon. Keski-Suomen kolmonen on Laukaa (sijalla 74).

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Sijoitus	2023	2022
1	Pirkkala	Pirkkala
2	Espoo	Lempäälä
3	Helsinki	Tuusula
4	Tuusula	Espoo
5	Lieto	Lieto
6	Lempäälä	Sipoo
7	Porvoo	Kaarina
8	Raisio	Kempele
9	Kaarina	Vantaa
10	Kempele	Ylöjärvi
11	Kirkkonummi	Nurmijärvi
12	Sipoo	Seinäjoki
13	Muurame	Helsinki
14	Kangasala	Muurame
15	Naantali	Tampere
16	Nokia	Kirkkonummi
17	Nurmijärvi	Naantali
18	Ylöjärvi	Oulu
19	Rusko	Porvoo
20	Tampere	Kangasala
21	Seinäjoki	Närpiö
22	Vantaa	Kittilä
23	Oulu	Maalahti
24	Kerava	Nokia
25	Rauma	Järvenpää
26	Hyvinkää	Kuopio
27	Jyväskylä	Masku
28	Närpiö	Mustasaari
29	Järvenpää	Siuntio
30	Sotkamo	Jyväskylä
31	Kokkola	Kokkola

Uusi tekojää koululle

Puukoulun pihassa sijaitseva tekojää kestää plussakelejä, mutta pukukoppi ei kestä ilkeältä, jota se heti kohtasi.

Jääkiekon ja luistelun harrastajat saivat hieman aikaisessa odotetun joululahjan – Muuramen ensimmäisen tekojään. Tekojää sijaitsee Mäkelänmäen Puukoulun ulkopelialueella, skeittirampin vieressä. Varusteiden vaihtoa varten kentällä on myös uusi pukukoppi, joka joka pyritään pitämään avoinna ma-to kello 20 saakka ja viikonloppuisin kello 18 saakka.

Heti ensimmäisellä viikolla kopin lukituksen kohdistettiin ilkeältä ja pukukoppi jouduttiin sulkemaan väliaikaisesti. Jatkossa tilannetta seurataan ja harkitaan, pystytäänkö pukukoppia pitämään avoinna iltaisin.

Kenttä on hiekkatekonurmipintainen ja toimii kesäkaudella aikaisempaan tapaan palloilukenttänä, jossa on tenniksen, koripallon ja salibandyn kenttäviivat. Tekojälle on myönnetty hakemusten mukaan muutamia vakiovuoroja, mutta se on pääosin kuntalaisten vapaassa käytössä mailallisten ja mailattomien vuorojen osalta.

Vuorot löytyvät kunnan verkkosivuilta pikalinkit-osiosta linkin "Tilavaraukset ja -kalenteri" alta.

Tekojää jäätyy alapuolelta

Tekojään toiminta perustuu hiekkatekonurmen alle asennettuihin jäädytysputkiin. Ne on asennettu kymmenen sentin välein ja niiden yhteismitta on jopa pari kolme kilometriä.

Jäädytysputkien avulla kenttä voidaan jäädyttää tavallista aiemmin ja se säilyy luistelukunnossa myös talven lämpimien jaksojen ajan.

Kokonaisurakka sisälsi jäädytysjärjestelmän lisäksi maanrakennuksen, vesipisteet, hiekkatekonurmen varusteineen, ympäröivän aidan, uuden pukukopin, katetut portaat koulunpihasta alueelle sekä valaistuksen ja kameravalvonnan uusimisen. Kokonaiskustannusarvio oli 580 000 euroa.

Vastaava kenttienhoitaja **Janne Marjamäki** kertoo, että aikaisin tullut talvi itse asiassa hidasti tekojään käyttöönottoa. Tekojää saatiin kuitenkin luistelukuntoon marraskuun lopulla.

– Tekojään pohja pitäisi saada kasteltua läpimäräksi jo sulan maan aikaan. Sitten kun laitetaan laitteisto käyntiin, niin se jäätyy tasaisesti alapuolelta. Lunta tai jäätä ei saa olla pohjalla, Marjamäki selventää.

– Tänä syksynä kävi niin, että pohja ehti osittain jäätyä ennen kuin sitä päästiin kastelemaan, jolloin se ei enää jääty-

Koulun henkilökunnan ja kuudennen luokkien oppilaiden välinen jääkiekko-ottelu pelattiin uudella tekojällä perjantaina 1.12.

nytkään tasaisesti. Jäähän syntyi onttoja kohtia. Niistä ajettiin traktorilla yli niin että rutina kävi. Sitten jatkettiin jäädytystä ja saatiin ihan kelvollinen lopputulos. Tällaista ongelmaa ei pääse tulemaan ensi vuonna, hän lisää.

Muiden luistelualueiden jäädytys toimii eri tavalla, sillä ne jäätyvät päältä päin ilman vaikutuksesta. Kunnan kuudella muulla luistelupaikalla työ alkaa niin, että pohjalle pakataan sopiva kerros lunta, joka ajetaan traktorilla tiiviiksi kerrokseksi. Sitten pohja kastellaan läpimäräksi.

Marjamäki arvioi, että luistelukuntainen kenttä vaatii olosuhteista riippuen

kahdesta neljään kastelukertaa. Kunnassa on kolme kenttämiestä, jotka huolehtivat Muuramen seitsemästä luistelualueesta.

Kaikkien luistelukenttien ajantasaisista hoitotilannetta pystyy seuraamaan kunnan nettisivujen pikalinkistä "Latu- ja luistelukenttäinfo".

Tekojään käyttäjien parkkipaikkana toimii kouluajan ulkopuolisella ajalla Mäkelänmäen koulun henkilökuntaparkki. Tärkeää on huomata, että autoja ei saa missään tapauksessa ajaa koulun edustalla sijaitseville pelastustesteille.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Joulutervehdykset

Muuramen perhekeskus
toivottaa kaikille
rauhallista joulunaikaa!

Muuramen Eränkävijät
ry toivottaa maanvuokraajille ja yhteistyökumppaneille oikein rauhallista joulunaikaa sekä onnellista uutta vuotta 2024!

Joulutervehdyksiin varaamamme varat ohjataan Muuramen seurakunnan Diakonian joulukeräys 2023:een.

MUURAMELAINEN

toivottaa
rauhallista
joulunaikaa!

Muuramen kirjaston väki kiittää kuluneesta vuodesta ja toivottaa iloista joulunaikaa ja hyvää uutta vuotta!

Kiitos asiakkaille ja yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta!

Rauhallista joulua
ja onnellista uutta vuotta!

Muuramen
apteekki

Olemme lahjoittaneet joululahjavarat Muuramen Diakoniale vähävaraisten lapsiperheiden auttamiseen.

Setäläntie 2, 40950 Muurame, p. 014 3731310
palvelemme myös verkossa www.muuramenapteekki.fi

Muuratharjun tekopohjavedestä turvaa

Tekopohjavesitutkimuksia tehdään vielä ensi vuoden ajan. Toteutuessaan alueelle jää nykyistä vähemmän vesiputkia ja ne ovat osittain maan alla.

Tänä vuonna täyteen vauhtiin päässeet Muuratharjun tekopohjavesitutkimukset jatkuvat vuoden 2024 loppuun asti. Viime vuonna alkaneiden tutkimusten tarkoituksena on selvittää alueen soveltumista tekopohjaveden tuotantoon. Se on tärkeää kuntalaisten vedensaannin turvaamiseksi.

– Jos tutkimustulokset ovat myönteisiä, voidaan alueella alkaa tuottaa tekopohjavettä kunnan vesijohtoverkkoon noin viiden vuoden sisällä, arvioi kunnallistekniikan päällikkö **Eemeli Karjalainen**.

Vettä Muuratjärvestä harjun laelle

Alueella tutkitaan Muuratjärvestä pumputun veden imeytymistä maakerrosten läpi. Tulosten perusteella voidaan määrittää mahdollisesti toteutettavan laitoksen pysyvän infrastruktuurin sijoittuminen alueelle. Tutkimustyötä tekee Suomen Pohjavesitekniikka Oy, jolla on mittava kokemus vastaavista tutkimuksista eri puolilla maata.

– Tutkimuksessa selviää, mitkä alueet sopivat imeytyskäyttöön ja minne rakennetaan kaivot. Alueella tutkitaan esimerkiksi sitä, miten Muuratjärven vesi puhdistuu valuessaan maakerrosten läpi ja mihin suuntiin se virtaa, kertoo Suomen Pohjavesitekniikka Oy:n

Tekopohjavesitutkimukseen liittyvät vesiputket kulkevat maan pinnalla Muuratjärven rannasta Muuratharjun päälle, jossa vesi sadetetaan maaperään.

toimitusjohtaja, pohjavesiasiantuntija **Risto Reijonen**.

Tällä hetkellä alueella on useita väliaikaisia, maanpäällisiä vesiputkia, joista vettä sadetetaan maaperään. Vesiputket on risteysten kohdalta upotettu maahan, jotta ne eivät häiritse alueella liikumista juurikaan.

Pysyvän rakentamisen toteutuessa alueelle asennettavat vesiputket kulkisivat järven rannasta harjun laelle maan alla. Näitä putkia tulisi vähemmän kuin nyt tutkimusvaiheessa.

Vesi imeytettäisiin silloinkin harjumaastoon maanpäällisesti. Alueelle ei kuitenkaan ole tarpeen rakentaa esi-

merkiksi liikkumista rajoittavia rakenteita. Polku- ja latuverkosto säilyisi ennallaan. Myös pysyvien rakenteiden määrä olisi vähäinen ja alueelle tulevat huoltorakennukset olisivat pieniä, juuri ihmisen mentäviä.

Natura-alueella voidaan toimia

Osa kuntalaisista on ollut huolissaan siitä, että tutkimusta tehdään Natura-alueella. Alueen Natura-status ei kuitenkaan rajoita tekopohjavesitutkimuksia. Jopa avohakkuut ovat mahdollisia Naturasta huolimatta. Sellaisia suunnitelmia tai tarpeita kunnalla ei kuitenkaan ole. Alueella on myös yksityistä

maata.

– Natura koskee alueen harjumuo-dostelmaa, eikä se aseta rajoituksia esimerkiksi pohjavesitutkimukselle tai vedenotolle. Harjua uhkaavia laajoja maansiirtotöitä alueella ei voida tehdä ilman erityistä lupaa. Tällaisia ovat esimerkiksi valtatie rakentaminen tai maanotto, tarkoittaa kunnallistekniikan päällikkö Karjalainen.

– Tutkimuksilla on luvat ja asianmukaiset ilmoitukset on tehty. Hanke viedään eteenpäin läheisessä yhteistyössä valvojen viranomaisten ja maanomistajien kanssa, Karjalainen lisää.

Vedenottoa tutkittu ennenkin

Muuramen kunta hankki alueen vedenhankintakäyttöön jo vuonna 1978. Vuonna 1993 alueella tehtiin vastaavainen tutkimus, joka nyt on käynnissä. Tutkimushanke tehtiin Muuramen kunnan, Jyväskylän kaupungin ja nykyään ely-keskuksena tunnetun viraston yhteistyössä.

Suomen Pohjavesitekniikka Oy:n Risto Reijonen oli mukana toteuttamassa jo vuoden 1993 tutkimusta. Kunta ei kuitenkaan tuolloin ryhtynyt toteuttamaan tekopohjaveden ottoa.

– Alue todettiin silloin kelvolliseksi tarkoitukseen. Aikaa on kulunut niin paljon, että vaikutukset on selvitettävä uudestaan, jotta hanke voidaan toteuttaa asianmukaisesti. Siksi tutkimusta tehdään taas, Risto Reijonen toteaa.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Tontteja menee jo hieman paremmin

Muuramen kunnan uudet omakotitalotontit ovat varattavissa joulukuun ajan. Tonttikaupat ovat vilkastuneet ennätyslajaisen viime vuoden jälkeen.

Omakotitalotonttien varaamisessa on luovuttu paperisista kaavakkeista, ja varaukset tapahtuvat nyt sähköisessä Louhi-karttapalvelussa. Varattavaksi tuli 1.12.2023 parikymmentä uutta tonttia hinnoiltaan 26 000–65 000 euroa. Tonttien koot ovat noin 1300:sta aina 2200 neliömetriin saakka.

Uusia tontteja on Hautalahdessa ja Seunavuorella. Lisäksi vanhoja on varattavissa Kinkomaalla, Vuorenlahdessa ja Niittyahossa. Tontit löytyvät osoitteesta: www.muurame.fi/palvelut/omakotitalotontit/ tai oheisen qr-koodin takaa.

Muuramen kunnan rakennusvalvonnan lupavalmistelija **Ulla Tammivuori** kehottaa tutustumaan Louhi-karttapalveluun, vaikka ei olisi juuri nyt tonttia varaamassakaan. Louhissa on erilaisten tonttivarauksien lisäksi kymmeniä eri ta-

soja, kuten esimerkiksi paikkatietopohjainen palautekanava, kunnan liikuntareitit ja jopa muinaisjäännösten sijainnit.

– Sieltä kun laittaa näkyviin omakotitalotontit ja klikkailee kartalta löytyviä pinkkejä laatikoita, niin pääsee katsomaan hintatiedot, rakennusoikeuden määrän, tontin koon ja muut tarvittavat tiedot. Tonttivaraus on helppo tehdä Louhi-palvelussa, Tammivuori toteaa.

Vanhokin tontteja paljon tarjolla

Tammivuori kertoo, että 12 viime vuoden aikana Muuramessa on tehty parhaimmillaan jopa 37 tonttikauppaa vuodessa. Viime vuosi oli hiljaisin vain 11 uudella kaupalla. Tänä vuonna on päästy jo 13 tonttikauppaan, eli vuoden 2018 tasolle.

Uusia tontteja on kaavoitettu esimerkiksi Hautalahden.

– Vuotta on vielä jäljellä, eli pientä piristymistä on näkyvissä. Talouden epävakaus jarruttaa kuitenkin yhä rakentamista. Rakennus- ja tarvikekustannusten nousu on ollut voimakasta viiden vuoden aikasyklillä. Lämmöneristeiden hinnat ovat nousseet 30 prosenttia ja se sisältää niin routaeristeet kuin yläpohjan ja seinien lämmöneristeet. Niitä tarvitaan paljon, joten kustannusten nousu tuntuu. Myös erilaisten talovarusteiden hinnat ovat nousseet selvästi, Tammivuori toteaa.

– Toisaalta niillä, joilla on varaa rakentaa, on hyvä tilanne. Paitsi rakentajia myös tontteja on hyvin saatavilla. Meillä-

kin on 37 vanhaa tonttia myymättä. Seunavuorella on myynnissä kaksi tonttia tarjouskaupalla, Tammivuori toteaa.

Muuramen kunnan tontinluovutus- ja varausehtojen mukaan tarjouskaupassa tarjouksella ei ole pohjahintaa, mutta kunta pidättää oikeuden olla hyväksymättä liian alhaista tarjousta.

Kaikille tonteille on asetettu rakentamiselvoite. Ostaja ei voi myydä tonttiaan eteenpäin rakentamatta sille asianmukaisesti. Omakotitalon varushakemuksen perusteella tontista tehdään myyntipäätös, jolla tontti pidetään varattuna hakijalle kuusi kuukautta.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Siivoaja kokee arvostusta työssään

Merja Moisio on työskennellyt siivoajana Muuramen kunnalla noin 20 vuoden ajan.

Alalla on yleisesti paljon vaihtuvuutta, mutta Mäkelänmäen Puukoulua siivoavalla **Merja Moisio**lla ei ole ollut haluja lähteä muualle. Eläkeikä hämöttää jo viiden vuoden päässä.

- Täällä on mukava tehdä töitä, uudessa talossa ja hyvässä porukassa. Puukoulua siivoavat minä ja kaksi Saria. Sitten on apuna vielä Irmeli ja Hepa. Nämä jälkimmäiset ovat siis koneita, joille lapset ovat antaneet nimet, Merja Moisio naurahtaa.

Moisio on tehnyt työurallaan paljon muutakin ennen kuin tuli kunnalle siivoajaksi. Nuorena naisena hän oli Karjalanpuvussa viimeistelijänä, kunnes jäi ensimmäisen kerran äitiyslomalle ja näki lehdessä kiinnostavan työpaikkailmoituksen.

- Siinä haettiin "miehellään naista" metallipajalle Muurameen. Asuimme silloin Myllyjärvellä ja olin innoissani, että nyt päästään muuttamaan Muurameen, Moisio muistelee.

Työpaikan konkurssin jälkeen heti kunnalle

Metallipajassa vierähti 14 vuotta kivi- poranteriä hioen ja pakaten. Työpaikka oli mieleinen, mutta se meni konkurssiin. Työt loppuivat Moisioilta ja tusinalta työkavereita.

- En kuitenkaan ollut päivääkään

Työ juttu

JUTTUSARJASSA ESITELLÄÄN ERILAISIA AMMATTEJA HAASTATTELEMALLA TEKIJÖITÄ.

työttömänä. Kyselin perjantaina Muuramen kunnalta, olisiko täällä siivoustyötä. Vastaus oli, että milloin voin aloittaa. Aloitin heti maanantaina tuolla vanhalla koululla, joka on nykyään Yrittäjyystalo. Alkuaikoina tein myös uimahallia.

Entisistä työkavereista moni lähti opiskelemaan CNC-koneistajan työtä. Merja Moisio halusi kuitenkin jatkaa siivoajana, jonka hän arvioi kevyemmäksi työksi.

Alussa hän oli määräaikainen ja sitten tuli vuoden sijaisuus, kun työkaveri lähti vuorotteluvapaalle. Alkuaikojen työrytmi sopi Merjalle hyvin: kotona oli pieniä lapsia, mies teki aamuvuoroa ja Merja iltavuoroa. Pian häneltä kysyttiin, haluaisiko hän vakituiseksi.

- Vastasin että miksei, tämä on mukavaa hommaa.

- En ole kokenut minkäänlaista huommuutta koskaan siivoajan työstä. Minusta tuntuu, että meitä arvostetaan etenkin koulu- ja päiväkotimaailmassa. Hyvin nopeasti se huomataan, jos siivojaa ei ole. Työnantajakin arvostaa. Melkein hihasta otetaan kiinni, että älä lähde muualle, Moisio hymyilee.

Ruokalan näkee ruokalan lattiasta

Puukoululla on kolme kerrosta ja kolme siivoajaa. Kukin tekee vuorollaan yhtä kerrosta viikon ajan ja sitten vaihdetaan.

Kerrokset ovat erilaisia. Nollakerroksessa sijaitsevat pyykkihuolto, kuvaamataito ja tekninen työ. Kerroksissa 1 ja 2 on luokkatiloja laatta- ja kokolattiamatopinnalla, joita lähinnä imuroidaan.

- Tulin tänne Mäkelänmäen vanhalla koululla. Siellä mopattiin lattiaa ja kerran vuodessa oli vahan poisto ja uuden vahan laitto. Täällä ei ole vahausta ollenkaan ja vain nollakerrosta mopataan. Ensin ajattelin, että se on hirveän vanhanaikaista imuroida, mutta olen kuitenkin tykännyt siitä, ja onhan siinä robotti-imuri Irmeli apuna. Imurointi on aika kevyttä.

Moisio pitää työssään vapaudesta. Saa itse päättää missä järjestyksessä tekee työnsä, kunhan hommat tulevat tehtyä.

- Välillä on kiire, se riippuu vuoden-

Hyvin nopeasti se huomataan, jos siivojaa ei ole. Työnantajakin arvostaa. Melkein hihasta otetaan kiinni, että älä lähde muualle.

ajasta. Kun tulee paljon kuraa sisälle, niin tekemistä riittää. Sydäntalvella kun on puhdasta lunta, niin ehtii hyvin. Ruokalaa siivotessa siivoustavat riippuvat jonkin verran siitä, mitä ruokaa on ollut. Koneet ovat kehittyneet parissa kymmenessä vuodessa, mutta yleispuhdistusaine on sitä samaa kuin aina ennenkin. Sitä menee eniten.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Erään työpäivän kulku

5.00-8.30 Työ alkaa. Luokat siivotaan aamulla.
8.30-9.00 Yleistä siivoamista, esimerkiksi rappusten imurointia.
9.00-9.15 Kahvitauko
9.15-11.00 Pyykkihuoltoa nollakerroksen pyykkikeskuksessa. Henkilökuntahuone ja konttorit.
11-11.30 Ruokatunti
11.30-12.30 Rappusten ja lasipintojen puhdistusta sekä vessojen siivoamista.
12.30-13.09 Ruokalan siivoaminen.

Muuramesalissa kysyttiin ”miten nuori voi”

Muuramessa pidettiin Lapsen oikeuksien viikon alussa ajankohtainen paneelikeskustelu, johon osallistuivat lapsiasiainvaltuutettu Elina Pekkarinen, kansanedustaja Ville Väyrynen, kirkkoherra Heikki Myllykoski, komisario Teemu Karhunen, vastaava nuoriso-ohjaaja Jari Solismaa, vanhempainyhdistyksen edustaja Päivi Hynninen ja kunnan sivistysjohtaja Jukka Koivisto.

Elina Pekkarinen piti alustuksen lasten ja nuorten tilasta valtakunnan tasolla. Keskimääräisesti tutkimusten valossa nuoret voivat melko hyvin, mutta lasten ja nuorten mielenhyvinvointi on heikentynyt merkittävästi. Erilaisten päihteiden ja lääkitysten käyttö on lisääntynyt huomattavasti. Samoin neuropsykologiset oireet ovat lisääntyneet alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Kuinka voidaan turvata lasten ja nuorten hyvinvointi tulevaisuudessa? Pekkarisen mukaan tarvitsemme laajaa ennaltaehkäisevää toimintaa perheyhteisötasolta lähtien. Vanhemmuuden tuki tärkeää sekä lapsen edun ensisijaisuus.

Ville Väyrynen totesi, että syntyvyys on laskenut valtavasti ollen alhaisin sataan vuoteen. Väestö ikääntyy ja lapsia ei synny. Ennaltaehkäisevää toimintaa on syrjäytymisen esto kaikissa ikäluokissa, lapset, nuoret ja myös ikääntyneet. Syrjäytyminen on vakava yhteiskunnallinen ongelma ja siihen on

saatava pikaisesti suunnanmuutos. Lasten ja nuorten läsnäolevaa osallistavaa toimintaa on lisättävä erilaisten harrastusten muodossa. Liikkumista on lisättävä kaikissa ikäluokissa. Näin kasvavat vuorovaikutustaidot yhteenkuuluvuuden tunne.

Heikki Myllykoski kertoi oman työnsä kautta, että rauhottomuus, ahdistus ja masennusoireet ovat lisääntyneet nuorilla. Myllykoski luetteli ajankohtaisia kysymyksiä, kuten miten kohdata nuoria vuorovaikutustilanteissa ja miten toimitaan nuorten kanssa, jos arvot häviävät? Digikiusaaminen on lisääntynyt hälyttävästi ja nuoria on vaikea kohdata.

Teemu Karhunen toi esille yhteiskunnallisen seikan auktoriteeteista. Keitä nuoret arvostavat ja kunnioittavat? Ikäluokissa 15-17-vuotiaat sekä 18-20-vuotiaat rikollisuus on kasvanut. Nuorilta puuttuu Karhusen mukaan keinot ratkoa ongelmia. Syntyy erilaisia jengejä, koska nuorilla on tarve kuulua johonkin. Ryhmissä myös aine- ja lääkekäyttö on lisääntynyt.

Jari Solismaan puheenvuorossa tuli ilmi, että nuorisotyö on murroksessa digitaalisaation vuoksi. Nuorten digitaalinen pelaaminen lisääntyy, mutta yksinäisyys kasvaa. Syrjäytyminen lisääntyy edelleen, koska yhteisöllisyyttä ei koeta. Päihdeaineiden saatavuus on myös helppoa. Ratkaisuja nuorisotyön murrokseen tarvitaan pikaisesti.

Päivi Hynninen edusti vanhempainyhdistystä ja vanhemmat tekevät koulun kanssa jatkuvasti yhteistyötä. Nuorilla on asiat hyvin, mutta myös ilki-valtaa on havaittavissa paljon. Vanhemmuus halutaan tehdä näkyväksi mm. kirkon nuorisotyön kautta Saapas-projektissa. Aikuisia on illalla ulkona nuoria varten.

Jukka Koivisto toi esille perheen merkityksen lasten ja nuorten hyvinvoinnille. Tutkimusten ja tilastojen valossa kiusaaminen on lisääntynyt paljon ja se on myös raakaa. Nuorten ulkonäköpaineet ovat lisääntyneet merkittävästi. Opiskelijahuolto ja psykologipalveluita ei ole riittävästi saatavilla. Tarvetta on myös tutkimukselle monitieteellisesti.

Kaikki panelistit toivat esille erittäin akuutteja tärkeitä näkökulmia edustamiensa tahojen kautta. Lapsi kasvaa suhteessa toisiin ihmisiin ja tarvitsee kasvurauhaa sekä luotettavia ihmisiä ympärilleen.

Kohtaamistaidot sekä läsnäolo- ja vuorovaikutustaidot nousivat keskiöön osallisuuden ja yhteisöllisyyden tarpeiden ohella. Saapas-projekti tarjoaa keskusteluapua nuorille ja vanhemmillemkin. Vanhemmuutta halutaan tehdä näkyväksi ja vanhemmille tarvitaan vertaistukiryhmiä. Puheenvuoroissa tuli esille myös aikuisen hyvinvointi, joka heijastuu nuorten vointiin. Älylaitteista jatkuvassa käytössä nousi laajaa keskustelua. Esille nousivat koulupäivät ja esim. rippileirit sekä älylaitteiden rooli niissä.

Ratkaisuna ehdotettiin lasten - ja nuorten palvelujen kehittämistä ja selkeää kohdentamista. Osallistavat toimintapiirit, liikuntaharrastusten tukeminen ja valmennus, vertaistukiryhmät, vanhempain piirit. Koulutusta ja vaikuttavuuden mittausta tarvitaan uusien toimintamallien perustamiseen ja kehittämiseen alueellisella ja yhteiskunnallisella tasolla.

Tilaisuuden juonsi eläkkeellä oleva komisario Arto Rajala. Järjestelyjen työryhmänä toimi Muuramen Kokoomus ry.

TEKSTI: RIITTA SUONPÄÄ

Kahdeksan latauspistettä tulossa

Muuramen Kauppakeskuksen pihaan valmistuu alkuvuodesta uusi sähköautojen latausasema.

K-kauppias Juha Kuukkanen kertoo että rakenteilla on 200 kW suurteho-latauspiste, josta pystyy lataamaan samanaikaisesti neljää autoa. Lisäksi rakennetaan neljä AC-peruslatauspistettä.

- Se on nykypäivää, tätä latausmahdollisuutta on kysely paljon jo pidemmän aikaa. Muuramessa ei ole riittävästi latauspaikkoja kysyntään nähden, arvioi K-kauppias Juha Kuukkanen.

Myös Lidlin pihassa on sähköautojen latauspisteitä, jotka ovat olleet käytössä jo jonkin aikaa.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Tekoään käyttövuorot 2023–2024

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
Jään huolto	Jään huolto	Jään huolto	Jään huolto	Jään huolto		
Koulun käyttöaika 9-16	Koulun käyttöaika 9-16	Koulun käyttöaika 9-16	Koulun käyttöaika 9-16	Koulun käyttöaika 9-16		
					Jään huolto 10-11	Jään huolto 10-11
Koulujen lomapäivinä (ma-pe)						
Mailaton luistelu 11-13	Mailaton luistelu 11-13	Mailaton luistelu 11-13	Mailaton luistelu 11-13	Mailaton luistelu 11-13	Mailaton luistelu 11-13	Mailaton luistelu 11-13
Mailallinen luistelu 13-16	Mailallinen luistelu 13-16	Mailallinen luistelu 13-16	Mailallinen luistelu 13-16	Mailallinen luistelu 13-16	Mailallinen luistelu 13-14	Mailallinen luistelu 13-14
					Jään huolto 14-15	Jään huolto 14-15
					Mailallinen luistelu 15-17	Mailallinen luistelu 15-17
Jään huolto 16-17	Jään huolto 16-17	Jään huolto 16-17	Jään huolto 16-17	Mailaton luistelu 16-18		
Mailallinen luistelu 17-18	Nuorisopalvelut 17-18	Mailallinen luistelu 17-18	Mailaton luistelu 17-18.30		Mailaton luistelu 17-18	Mailaton luistelu 17-18
Hienola 18-19	Mailaton luistelu 18-19	Muuramen Kaukalopalloilijat 18-20	Mailallinen luistelu 18.30-20	Mailallinen luistelu 18-20	Mailallinen luistelu 18-20	Muuramen Kaukalopalloilijat 18-20
Mailallinen luistelu 19-20	Mailallinen luistelu 19-20					

LÄMMIN KIITOS
VUODESTA 2023

Rauhaisaa
joulu

MA 18.12.KLO 17
MANNATUVALLA
MUSISOIVAT JA
LAULATTAVAT

EERO & JUSSI

OPAS

Järjestöt ilmoittavat

EKL **Muuramen Eläkkeensaajat ry.**
Järjestö aloittaa tulevan vuoden torstaitapaamiset työväentalolla 11.1.2024 klo 13. Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta jäsenille, heidän perheilleen ja yhteistyökumppaneillemme! Hallitus

Rannankylän Kyläyhdistys ry. Syyskyläkokous 20.12.2023 klo 18:00 Muuramen Shellillä. Esillä sääntömääräiset asiat. Tervetuloa.

Muuramen seniorit ry. Keskiviikkona 10.1.24 Senioriklubi Shellin kabinetsissa, klo 13.30 omakustanteinen lounas, klo 14.00 Hyvinvointia puutarhasta: Sirpa Teräväinen. Tervetuloa!

Muuramen Sotaveteraanikerho. Tervetuloa viettämään kerhon puurojuhlaa perjantaina 15.12. klo 12 uudella seurakuntakodilla (Sanantie 5). Muukaan pikkupaketti pukinkonttiin. Vuoden 2024 ensimmäinen kerhotapaaminen on ke 17.1. klo 13 Mannatuvalla. Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta kaikille!

Muuramen Taideseura. 17.12. klo 12–15 Joulumyyjäiset Franssilan Taidevintillä (Mikkolantie 2). Myynnissä joululeivonnaisia ja paljon uniikkeja käsintehtyjä tuotteita. Taideseuralaisten myyntinäyttely joului- ja tammikuussa. Myös puoti avoinna. Avoinna yleensä la-su klo 11–15 ja ma klo 16–19. Katso tarkemmat aukiolopäivät verkkosivuiltamme. Ma 18.12 Pikkujoulut, nyyttikestit. Ilm. ja lisätiedot Eeva-Maija 050 4603774 tai Whatsapp-ryhmä. Pajat klo 16–20: ma 8.1 ja 15.1. Kuvankäsittely Affinity-ohjelmalla. Ilm. ja lisätiedot Liina 050 554 2978. Ma 22.1. ja 29.1. Kehyspaja, maalatut. Ilm. ja lisätiedot Eeva-Maija 050 460 3774.

VESILAITOKSEN VIKA- JA HÄIRIÖILMOITUKSET:

ma-to 7–15 ja
pe 7–13.30
Jari Oksman

050 303 4260

Muina aikoina päivystys:
0400 737 988

MUURAME

Ikääntyneiden liikuntakerho

tiistaisin klo 13–13.45 nuorisoseurantalolla

ajalla 16.1.–23.4. (ei vko 9).

Ilmoittautuminen ke 8.1. klo 8 alkaen
hyvinvointikoordinaattorille
numeroon 040 559 2763.

LIKKUVA
Muurame

Tulossa tammikuussa!

Aikuisten liikuntakerho

Rajalan päiväkodin liikuntasalissa
keskiviikkoisin klo 15.30–16.30.

Monipuolista, vaihtelevaa ja helppoa
liikkumista lihaskunnosta höntsäpalloiluun.

Lue lisää seuraavasta
Muuramelaisesta
sekä somesta!

LIKKUVA
Muurame

Kuulutukset

KUULUTUS

Muuramen kunta ilmoittaa **Hautalahden asemakaavan laajennuksen vireille tulosta.**

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on julkisesti nähtävillä **Muuramen kirjastossa asiakaspalveluaikoina (os. Virastotie 8) 13.12.2023–12.1.2024 välisenä aikana.**

Kaavahankkeesta voi nähtävillä olon aikana esittää kirjallisen mielipiteen, jotka tulee osoittaa elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunnalle osoitteeseen PL 1, 40951 Muurame tai info@muurame.fi

Lisätietoa kaavoista osoitteesta www.muurame.fi/vireilla-olevat-kaavat sekä kaavotusarkkitehti, puh. 040 566 3101 tai kehittämisjohtaja, puh. 044 704 6280.

Muuramessa 13. joulukuuta 2023

MUURAMEN KUNTA
Elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta

www.muurame.fi/kuulutukset

KUULUTUS

Jätetaksa ja TSV-jätetaksa 1.1.2024 alkaen

Jyväskylän seudun jätelautakunta on hyväksynyt 30.11.2023 vuoden 2024 alussa voimaan tulevan jätetaksan ja TSV-jätetaksan. Jätetaksa sisältää kiinteistöittaisen jätehuollon maksut Jyväskylän kaupungissa sekä Laukaan, Muuramen ja Toivakan kunnissa sekä Mustankorkea Oy:n lajittelupihan ja Laukaan pienjäteaseman vastaanottohinnat. TSV-jätetaksa sisältää kunnan toissijaisen vastuun perusteella tarjottavien jätehuoltopalveluiden maksut kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Taksa-asiakirjat ovat nähtävillä 12.1.2024 saakka osakaskuntien ja jätelautakunnan verkkosivuilla.

Päätökseen saa hakea muutosta jätelain 137 §:n mukaan valittamalla kirjallisesti 12.1.2024 mennessä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (os. Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA) siten kuin kuntalaissa säädetään.

Lisätietoa: Saana Minkkinen, puh 040 648 8200
Jyväskylän seudun jätelautakunta

Jyväskylän seudun
JÄTELAUTAKUNTA

Tervetuloa musiikkileikkikouluun!

Musiikkileikkikoulussa lauletaan, leikitään, soitetaan ja liikutaan musiikin mukaan sekä kuunnellaan musiikkia. Samalla tuetaan lapsen luovaa ilmaisua sekä sosiaalista ja emotionaalista kehitystä. Perheryhmissä (vauva- ja taaperoryhmät) lasten ja vanhempien vuorovaikutuksella on tärkeä rooli.

Vapaita paikkoja seuraavissa ryhmissä:

Vauvaryhmä 3 kk–1 v
(lapsi aikuisen kanssa) ti klo 15.15–16
Herätellään vauvan aisteja soittamalla, loruillemalla, laulamalla ja liikkumalla.

Taaperoryhmä 1–2 v (lapsi aikuisen kanssa)
ti klo 16.15–17
Harjoitellaan musisointia ja yhdessä tekemistä lapsen kokonaisvaltaista kehitystä tukien.

Soittoryhmä 5–6 v ti klo 18.15–19
Tutustutaan erilaisiin soittimiin ja musiikin peruselementteihin soittamalla, laulamalla ja liikkumalla.

Opettaja varhaisiän musiikkikasvattaja Katja Koskinen.

Lukukausimaksut 60 e / kevätlukukausi. Kevätlukukausi alkaa 9.1.2024.

Ilmoittaudu mukaan: muurame.fi/musiikki

Lisätietoja johanna.pitkala@muurame. tai p. 050 595 3621

Muuramen kulttuuripalvelut /
taiteen perusopetus

MUURAME

Muuramen terveystakeskuksen ajanvaraus- ja päivystysnumero

arkisin klo 8–20 p 014 2662 791

Muuramen hammashoitola

arkisin klo 8–16 p. 014 266 2743

hyvaks.fi/asiointi/kunnat/muurame

**Muuramen terveysasema,
Virastotie 10,
40950 Muurame**

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

MUURAMELAINEN

Muuramen kunnan tiedotuslehti. Ilmestyy keski-
viikkoisin 15 nroa/vuosi. Lehti jaetaan ilmaiseksi
jokaiseen talouteen Muuramessa. Seuraava lehti
ilmestyy 17.1., **painovalmiit ilmoitusaineistot jätet-
tävä 8.1. mennessä.** Tilaushinta Muuramen ulko-
puolelle 38,5 € + alv. 10 %. Painosmäärä 5 200 kpl.

PL 1, Virastotie 8, 40951 Muurame
p. 014 659 611 (vaihte)

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja: Anssi Koskinen
anssi.koskinen@muurame.fi
p. 040 584 5212

Ilmoitukset ja sivunvalmistus: Pekka Sell
p. 050 514 5410,
Ilmoitusvaraukset vastaanotetaan sähköpostilla:
pekka.sell@muurame.fi

PAINOPAIKKA JAKELU
Lehtisepät Oy, Varkaus Posti Group Oyj

www.muurame.fi/muuramelainen

MUURAME

Muuramen kunta
Virastotie 8, PL 1, 40950 Muurame
vaihte p. 014 659 611

Kunnanvirasto ja sosiaalitoimisto
(Kelan asiointipiste)
ovat avoinna ma–pe klo 9–15
Kunnanviraston infopiste p. 014 659 660
Sosiaalitoimiston info p. 014 659 957

www.muurame.fi • info@muurame.fi

Lukupiiri

Keskiviikkoisin
Muuramen kirjastossa
klo 18.00

10.1. / 7.2.
6.3. / 10.4. / 15.5.

Luettavan kirjan tiedot
saat kirjastosta

Tervetuloa!

Meidän
KIRJASTO

Muuramen pääkirjaston asiakaspalveluajat:

ma-to 11–19
pe 11–16

**Omatoimikirjastojen ajantasaiset
aukioloajat osoitteessa
keski.finna.fi**

Omatoimikirjastoon pääset kirjasto-
kortin numerolla ja PIN-koodilla.
Ongelmatilanteissa ota yhteyttä
pääkirjastoon asiakaspalveluaikoina.

Virastotie 8, 40950 Muurame
www.muurame.fi/kirjasto
www.keski.finna.fi
kirjasto@muurame.fi
p. 014 659 754
Kirjasto somessa:

Kelan asiointipiste

KELAn asiointipiste sijaitsee
Muuramen kunnan virastotalon
hallinto-osastolla. Asiointi-
pisteelle voi jättää KELAn
hakemuksia ja liitteitä ja ne
postitetaan edelleen KELAan.
Asiointipisteeltä saa KELAn
esitteitä ja lomakkeita ja siellä
voi käyttää KELAn verk-
kopalvelua (tulostaa hakemuk-
sia). HUOMIO! Asiointipisteellä
ei ole KELAn etäasiointiyhteyt-
tä eikä pisteeltä saa tukia
koskevaa neuvontaa.

www.muurame.fi

Niittyahon Tila Maalaisyhenkiset Joulumarkkinat

NIITTYAHON TILALLA
LA 16.12.2023 KLO
12-16

TULE, NAUTI, TUNNELMOI –
KOHTAA TUTTUJA JA
VIRITTÄYDY JOULUUN!

TAPAA JOULUPUKKI, RAPSUTTELE
ELÄIMIÄ, HYPPÄÄ PONIKYYTIIN
TAI NOSTALGISEEN
SUOMENHEVOSEN REKIKYYTIIN

PIIPAHDA TUNNELMALLISELLA
NAVETAN VINTILLÄ GLÖGILLÄ,
PUUROLLA TAI MUUTEN
HERKUTTELEMASSA

MYYJIÄ MM. LAHJA- JA
HERKKUOSTOSTEN
HANKINTAAN, KUUSIKAUPPIAS
MYÖS PAIKALLA

NIITTUAHONTIE 60, MUURAME –
WWW.NIITTYAHONTILA.FI

KUNNAN-
JOHTAJAN
JOULUTERVEHDYS
KLO 14

LUKULEMMIKKI Muuramen kirjastossa keskiviikkoisin klo 17-18

Varaa luku-aika
kirjastosta!

IKÄIHMINEN
kaipaako opastusta
tietokoneen ja
mobiililaitteiden käytössä?

Opastusta Muuramen kirjastossa TORSTAISIN klo 13–15

Voit opetella tekstinkäsittelyn, sähkö-
postin, pankkiasioinnin ja verkossa
surffailun ensiaskeleita. Ohjaajana
toimivat koulutetut vertaisoppaat.

**VARAA AIKA kirjaston asiakaspalvelusta
tai soittamalla kirjastoon 014 659 754.**

MUURAMEN
VIHDEKUORO
ESIINTYY

KESKIVIKKONA 13.12.
KLO 18.00
MUURAMEN KIRJASTOLLA

KUOROESITYKSIÄ
JA YHTEISLAULUA
GLÖGITARJOILU

Meidän
KIRJASTO

Värit ja ketju vaihtui, mutta miehet ja palvelu pysyy ja paranee!

Meiltä muun muassa:

- ☑ Kaikkien automerkkien huollot ja korjaukset
- ☑ 3 vuoden takuu varaosille
- ☑ Ohjainlaitediagnoosit
- ☑ Sijaisauto huollon ajaksi
- ☑ 12kk korotonta maksuaikaa

Auton huollot ja korjaukset nopeasti, sujuvasti ja hyvällä palvelulla!

autopalvelu
MARKKO

MEILTÄ MYÖS
24H-HINAUS- JA
TIEPALVELU!
puh. 040 826 2740

Mekonomen Muurame
Autopalvelu Markko
Punasillantie 6
puh. 040 775 3451
sähköposti: info@autopalvelumarkko.fi

Mekonomen
Autohuolto

MUURAMELAINEN

Seuraava lehti ilmestyy ke 17.1.

Painovalmiit aineistot
8.1. mennessä:
pekka.sell@muurame.fi

Muuramelaisen ilmestymispäivät vuonna 2024

Nro 1	17.1.	Nro 9	14.8.
Nro 2	7.2.	Nro 10	4.9.
Nro 3	28.2.	Nro 11	25.9.
Nro 4	20.3.	Nro 12	16.10.
Nro 5	10.4.	Nro 13	6.11.
Nro 6	30.4.	Nro 14	27.11.
Nro 7	22.5.	Nro 15	18.12.
Nro 8	12.6.		

Kuka se muuramelaiset kodit tuntee, jos ei toinen muuramelainen!
Kutsu minut arviokäynnille.

Marketta Tulla
Kiinteistönvälittäjä,
LKV, KIAT
Kiinteistönvälitys
Tanja Heinonen Oy LKV
045 6056 140
marketta.tulla@spkoti.fi

Sp-Koti

Välityspalkkio 4,96 % tai sop. mukaan,
min. 3000 € sis. alv. 24 %

Lämpimät kiitokset asiakkaille ja yhteistyökumppaneille kuluneista vuosista!

SÄHKÖMARA

Marko Kinnunen

JOULUPUKKI

JOULUPUKKI JA SOITTAVA JA LAULAVA VILJA-TONTTU

tilattavissa jouluaattona Muuramessa. Käynti 20min. ja hinta 80e.

Tilaukset: Vilja Hirvelä
040 4179468

MYYDÄÄN

Villasukkia

naisille ja miehille Kinkomaalla.
Sirpa, p. 041 5436335

Muuramen Kukka- ja Hautaustoimisto

Kannel

Kukkia myös kotiin kuljetettuna!
Virastotie 2, alapiha

040 135 4060 / Kukkakauppa
040 654 1524 / Hautauspalvelut

Keski-Suomen Elokuvakeskus

& MUURAME

KINO METSO MUURAME

MUURAMESALI TAMMIKUU 2024

SU 14.1. KLO 12.00 | 12€

SU 14.1. KLO 14.00 | K12 | 14€/12€

SU 14.1. KLO 16.00 | K12 | 14€/12€

SU 14.1. KLO 18.30 | 14€/12€

INFO & LIPUT ENNAKKOON: WWW.KSEK.FI/KINO-METSO
LIPUT OVELTA ALKAEN 30 MIN ENNEN NÄYTÖSTÄ

EST. 2021

**RAJALA
ARTESAN**

Premium Quality Goods

kansanedustaja tavattavissa

Ville VÄYRYNEN

LA 16.12. klo 12-13

MUURAMEN CAFFITELLASSA
TERVETULOA GLÖGILLE JA TORTULLE

KOKOUMUKSEN EDUSKUNTARYHMÄ